

Jó Pajtás

MÁJUS 18.

AZ INTERNET VILÁGNAPJA

1902. május 19-én Párizsban egyezményt kötöttek az európai államok a mezőgazdaságban hasznos madarak védelme érdekében. Ajánlatos, hogy évente egy napot az iskolákban arra szenteljenek, hogy a tanulókkal a hasznos madaraknak és azok védelmének jelentőségét megismertessék. A madarak és fák napja május harmadik vasárnapja, megünneplésének dátuma tehát változó, az idén 17-ére esik, de egyes országokban más napokon is lehet, Magyarországon pl. az idén 10-én emlékeztek meg a madarokról és a fákról...

**Kosztolányi Dezső
Fák beszéde**

Nyírfa

– Héjam fehér, mint a papír.
Megbabonázza azt, ki ír
és hogyha elrontott a hír,
nevem álmodba visszasír.
Izen neked a nyír.

Almafa

– Bő, zöld szoknyában, széles terebélyel
mesékről álmodom, ha jó az éjjel.
A lombjaim közt almák aranya.
Mindig csak adnék, én, örök anya.

Nyárfa

– Mily szép nevem van. Halld? Nyárfa, nyárfa.
Karcún, fehéren állok a határba.
Úgy reszketek és sírok, mint egy árva.
S minden széllel zenélek, mint a hárfá...

A madarak és fák napja

**Márai Sándor
Füveskönyv
(Részlet)**

A nagy erdőkről és a fenyőkről

Az erdőben van valami megrendítő, különösen a fenyőerdőkben. Nemcsak sötét és következetes hallgatásuk rendíti meg, mély árnyai, templomi fenségük és áhítatos magatartásuk. Megrendítő az élet akarata, mellyel egy nagy erdő kifejezi a világerőket. Gondoljuk csak el, miféle erők és szándékok építették az ötvenméteres fenyők százazreit! Mit pazarolt el a természet magvakban, porzókban, bimbókban, kísérletekben, napsütésben, esőben, széljárásban, míg egy ilyen erdő felépült! S milyen céltudatos és néma ez a létezés, mely semmi egyebet nem akar, csak lenni, csak felnőni és évszázadokon át megmaradni, teljesen kifejezve önmagát, lélegezve, felelve a világnak s ugyanakkor nem tör senki és semmi ellen, otthont és életet ad élőlények milliárdjainak. Milyen nagy és bölcs közösség ez az ötvenezer holdas fenyőerdő. Mint az ősapák, úgy őröknek az élet fölött a fenyők. Egyszerre felelnek hatalmas törzsükkel a földnek és az égnek. Amikor csak teheted, menj az erdőbe.

**Nemes Nagy Ágnes
Gesztenyefalevél**

Találtam egy falevelet,
gesztenyefa levelét.
Mintha megtaláltam volna
egy óriás tenyerét.

Ha az arcom elé tartom,
látom, nagyobb, mint az arcom.
Ha a fejem fölé teszem,
látom, nagyobb, mint a fejem.

Hogyha eső cseperegne,
nem bánám, hogy csepereg,
az óriás nappal-éjjel
óriási tenyerével
befödne a fejemet.

**Szabó Lőrinc
Májusi orgonaszag
(Részlet)**

Az orgona kezdte! Szinte csobbant,
mikor a kertben megcsapott:
fűszere gázként gyűlt a roppant
éj tavába, a völgybe, ahogy
nyomta a párs ég: nehéz
volt, mint sűrű zene, mint sűrű méz,
de mint tündér meglepetés
lengett körül, mint álmodott hang
vagy holdfényfátylas csillagok.

**Johann Wolfgang Goethe
Májusi dal**

A nagy természet
Miként ragyog.
A nap mi fényt vet!
Mily illatok!

Föld, ág rakodtan
Szines virággal,
Minden bokorban
Ezer madárdal.

Ezer kiáltás
Visszhangra vár:
„Ó, föld, ó áldás,
Ó, napsugár!”

(Dsida Jenő fordítása)

A Jó Pajtás mindenkori legnépszerűbb melléklete: a VAJDASÁG TÉRKÉPE a szerb és magyar helységnevekkel eddig négy kiadást ért meg, természetesen mindegyik egy kicsit másmilyen volt, tartalmazott valami újat, no meg az esetleges hibák javítását. Hamarosan megjelenik a térkép ötödik kiadása: mellékletként lesz benne a szünetelő megelőző, 23–24-es Jó Pajtásban. Rendeljétek meg iskolai terjesztőtőknél ezt a rendhagyó dupla Jó Pajtást, és azoknak is szóljatok, hogy most rendeljék meg, akik nem vásárolják rendszeresen a Jó Pajtást. Nem bánjátok meg, ezt biztos állíthatjuk, hiszen még most is hetente legalább egy-két ember érdeklődik szerkesztőségünkben: van-e még „abból a bizonyos” térképből? Most itt az alkalom, s eltehetitek, évek múlva is elővehettek, ha kerestek egy „titokzatos” vajdasági helységnevet...

Rendeljétek meg, és lessétek a szünetelő előtti dupla Jó Pajtást!

A modern tánc szerelmesei

Az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern és társas tánc csoportjai Örökmozgó címmel mutatkoztak be a táncművészet napja alkalmából. Most is, mint mindig, megtelt a nagy színházterem, s gyönyörködhettünk a szép táncokban meg a szép ruhákban, a zenében.

*„A tánc számomra olyan, mint az élet,
néha könnyed és lágy,
néha lendületes és magával ragadó,
van, mikor kémény és nagyon nehéz,
de sosem adom fel!”*

(Posztolta Dóra)

Mikor fölolvassom az idézetet, **Magyar Zsófi, Firsing Karolina** (a Samu Mihály iskolából); **Friss Viola, Sárkány Krisztina, Berta Rita** (a Petőfi Sándor iskola tanuló); **Tarján Barbara** (a Zdravko Gložanski iskolából), a latin-amerikai táncot táncoló lányok szinte mindannyian egyeznek vele: néha nehéz, de sosem lehet abbahagyni.

– Nekem nagyon tetszik ez az idézet – mondja elsőként Zsóka –, pont hozzánk illik. Nehéz, de szeretem. Már nyolc éve táncolok. Óvodás korom óta nem adtam föl. Akkor a Mézga család zenéjére táncoltam. Mindig tetszik a zene, amire táncolunk. Meg a társaság is jó. Összetartunk, szeretjük egymást. A tánctanáraitam is szeretem. Jelenleg Bognár Renáta foglalkozik velünk, ő állítja össze a koreográfiát. Mivel ő egyetemista, gyakran Ricz Róbert, a kultúrkör elnöke próbál velünk. Most Olaszországba készülünk. Májusban föllépünk majd Riminiben, San Marinóban, Velencében...

Viola büszke lehet az anyukájára is, mert ő varrja a ruhákat, melyben föllépnek.

– Igen – jelenti ki Viola –, anyukám varrónő, s a kultúrkör elnöke megkérte, hogy varrja a táncosok föllépőruháit. A táncoktatók megmondják, hogy milyen legyen, s ő olyanra varrja. Leginkább az internetről töltenek le szép modelleket. Én is már nyolc éve táncolok, s minden ruhám megvan. A szekrényemben őrzöm őket. Emlékszem, először a 101 kiskutya zenéjére táncoltam. Nekem is tetszik az idézet. Valóban így van, nagyon ki lehet fáradni a próbákon, meg a föllépéseken, mert mi

Az Örökmozgók

beleadunk mindent, hogy jól sikerüljön. Megszoktuk már a sok gyakorlást, s most már nem fáradunk ki annyira. Meg hát örülünk a szép eredményeinknek is. Voltunk már országos versenyen 1., 2. és 3. helyezettek, de ott voltunk már a világbajnokságon, Veszprémben is... Ezek a szép eredmények ösztönzőleg hatnak ránk, és büszkéek is vagyunk magunkra.

Nem mindenki mondhatja el magáról, hogy óvodás korában tánciskolába járt. Oda már nagylányok, nagyfiúk szoktak járni. Krisztina meg már óvodásan tánciskolás volt. Megtanulta a klasszikus táncokat, ott volt a vizsgabálban.

– Akkoriban Ricz Róbert, a kultúrkör mostani elnöke foglalkozott a fiatalokkal – emlékezik vissza Krisztina –, minket, kisóvodásokat is bevett a nagyok közé. Emlékszem, a vizsgabálban nem volt ilyen kis fiú, mint mi, így nem volt párunk, csak körben táncoltunk... Megszerettem a táncot, élvezem, azóta sem adtam föl. Néha nehéz, különösen, mikor délután megyünk iskolába, mert hetente kétszer próbálunk este fél nyolctól fél kilencig, kilencig. A föllépések, a versenyek, mind nagy élmény. Bejártuk már Magyarországot, de szívesen gondolok vissza a horvátországi Pulán megtartott világbajnokságra is, meg a mostani olaszországit is már nagyon várom. Ezek a versenyeken nem ismerkedünk más csoport táncosival, mert ott már érezhető a rivalizálás.

Rita már nyolcadikos, jövőre középiskolás lesz, s mivel gimnáziumba megy, így tovább folytatja a táncolást.

– Hét éve táncolok – halljuk Ritától –, s nagyon szeretem. Szívesen gondolok vissza az elmúlt évekre. Különösen a kán-kán tetszett nagyon. Öten táncoltuk, szép volt a ruhánk... Mikor föllépésre vagy versenyre megyünk, mindent beleadok, meg akarom mutatni, hogy mit tudok. Mindig mosolyogunk, hogy a közönség meg a zsűri lássa, hogy mi élvezzük a táncolást.

Karolina is már ötévesen kezdett táncolni.

– Sokfelé jártam, sok szép élményben volt részem – mondja –, s eszembe sem jutott, hogy abbahagyjam. Pedig megtörtént olyasmi is, hogy próbákon nem jól léptem, s miattam az egész csoportnak újra kellett próbálni, mert szigorú a táncoktatónk, azt akarja, hogy jól táncoljunk. Föllépéskor én is mindent beleadok, mosolygok, élvezem a táncolást. Nagyon sokan eljönnek bennünket megnézni, most legutóbb telt ház előtt léptünk föl, s sok dicséretet kaptunk. Nagyon sok föllépésünk van itt, Óbecsén a városnapkor, a Szent István-napon is föl szoktunk lépni. Meg hát a versenyek.

Barbara a Zdravko Gložanski iskola nyolcadikos. Egyedül ő táncol ebben a csoportban az iskolájából.

– Hatévesen már én is fölléptem, mégpedig a Törpikék zenéjére – emlékezik vissza Barbara. – Nagyon szeretek táncolni, s jól érzem magam a próbákon, jó a társaság. Ha megtanuljuk a lépéseket, aztán már élvezet táncolni. Az iskolában még az oszi is, mivel tornatanár, segít néha, valamilyen akrobatikus lépésnél. Ugyanis nemcsak a latin-amerikai táncban, hanem a Moulin Rouge film betétdalára is táncoltam. A föllépéseinkre nem csupán a szüleim, testvéreim jönnek el, hanem az iskolatársaim is. Ezek a föllépések is élvezetesek, meg a sok-sok taps. A sok szép eredmény is ösztönöz minket. Versenyekre utazunk, bejártuk már egész Magyarországot. Most Olaszországba megyünk... – fejezi be beszélgetésünket Barbara.

Barbara itt is táncolt

Koncz Erzsébet

Az én anyukám

Asoha nem múló szeretet, gondoskodás, önfeláldozás az, ami minden édesanyát különlegessé tesz saját csemetéje szemében, még akkor is, ha néha szigorú velünk, vagy leszid minket. Mert anya csak egy van, s nincs olyan gyermek, aki ne azt mondaná, hogy az övé a legjobb, legszebb, legokosabb anyuka a világon. Május első vasárnapja az ő napjuk, amikor őket köszöntjük egy puszival, öleléssel, egy rajzzal vagy egy szál virággal, s nekik ez az egyszerű figyelemesség drágább minden kincsnél.

A szabadkai Kizúr István iskola harmadikosai, **Ležajić Schweitzer Liza**, **Hunyadi Nikolett**, **Horvát M. Barbara** és **Szabadi Olivér** saját édesanyjukról mesélnek most nektek, s azt is elmondják, hogy ők mivel kedveskednek nekik anyák napja alkalmából.

– Nagyon szeretem az anyukámat – mondja Olivér. – Békés a viszonyunk, jól megvagyunk. Mindennap együtt vagyunk, segít nekem a tanulásban, megmagyarázza, amit nem értek, szokott velem játszani, beszélgetni, gyakran sétálunk együtt, elmegyünk a vidámparkba vagy Palicsra. Jól főz, a legjobban a mákos tésztát tudja elkészíteni. Néha leszid, ha nem pakolok össze a szobámban, és igaz van. Szerintem kell, hogy az anyukáknak is legyen egy napjuk, mert sok mindent megtesznek a gyerekeikért, főznek rájuk, szeretik őket, segítenek. Megérdemlik. Anyukámnak ilyenkor csokoládét ajándékozok vagy virágot, meg felköszöntöm őt. Anyu pedig nagyon örül neki, és amikor átadom neki az ajándékot, elérékenyül. Persze nem csupán ezen az egy napon kellene rájuk figyelni, én máskor is meglepem őt, például rajzolok neki. Szerintem azért ő a legjobb anyuka a világon, mert játszik velem, szép, kedves, segítőkész, szorgalmas, és én ezért szeretem őt.

Ha néhány szóban be kellene mutatnia az anyukáját, Barbara a következőket mondaná róla:

– Nagyon szép, nagyon okos és segítőkész. Nagyon szeretjük egymást az anyukámmal. Együtt vásárolunk, sütünk-főzünk, legtöbbször a kalácssütésnél segítek neki. Van, amikor megkér rá, de néha én szeretnék segíteni. Elég sok időt töltünk együtt, játszunk, beszélgetünk arról, hogy mit fogunk csinálni a következő napokban, segít nekem a tanulásban. Ritkán veszekedünk, inkább csak a tanulás miatt szokott összeszidni, és ilyenkor mindig rosszul érzem magamat. Szerintem az anyukáktól sok dolgot lehet tanulni. Az anyukák dolgoznak meg főznek, hogy legyen mit enni, és törődnek velünk. Az iskolában is minden évben készülnek anyák napjára, készítünk nekik valami kis ajándékot, de azt hiszem, a leginkább úgy tudjuk meghálálni a gondoskodásukat, hogy jól viselkedünk, és szerintem én mindig úgy viselkedek, ahogy neki az jólesik.

Liza szerint az anyukájával való kapcsolata szuper.

– Az anyukám áll hozzám a legközelebb. Szerintem azért az anyukákkal a legszorosabb a kapcsolatunk, mert az első naptól kezdve velünk vannak, sokat törődnek, foglalkoznak velünk. Amikor mindketten otthon vagyunk, akkor mindig együtt vagyunk. Vásárolni szoktunk, csinálunk valamilyen lányos programot, fagyizunk a városban, segít a tanulásban, olvas nekem, megfésül, én pedig rajzolok vagy készítek neki valamit gyur-

mából. Nincs köztünk vita, ám néha, amikor rosszul vagyok, rám szól. Bár nem érzem ettől rosszul magam, esetleg egy kicsi, de hallgatom rá. Én úgy fejezem ki a szeretetemet, hogy bármi, amire megkér, azt megteszem, meg mindig megköszönöm neki a segítségét. Az én anyukám kedves, jószívű, odaadó, önfeláldozó, nagyon szeretem őt. Anyák napjára készítek neki egy rajtot, meg az iskolában is csinálunk valamit. Szerintem megérdemlik, hogy nekik is legyen egy napjuk.

– Én azt szeretem az anyukámban, hogy nagyon kedves, segítőkész, segít a leckében, szép, okos. Nekem ő a legjobb anyuka az egész világon – mondja Nikolett. – Néha szavakkal fejezem ki a szeretetemet, máskor átölelem, pusztít adok neki, s szerintem ez neki nagyon jó érzés. Az anyukák pedig azal fejezik ki a szeretetüket, hogy segítenek nekünk, gondoskodnak rólunk, játszanak velünk. Az én anyukám társasjátékozni szokott velem, meg elmegyünk együtt a játszótérre. Sajnos nincs nagyon sok közös programunk, mert Magyarországon dolgozik, és kevés időt vagyunk együtt, vagy csak reggel, vagy csak este találkozunk, meg vasárnaponként szoktunk együtt lenni. Amikor nincs itt, akkor nagyon hiányzik, de amikor együtt vagyunk, az mindig jó, és akkor megbeszéljük, kivel mi történt. Anyák napjára csokrot csinálom neki, ennek biztos megőrül majd. Készítek neki képeslapot is, meg rajzolok valamit. Amikor nagyon örül, mindig elkezd sírni, megpuszít és megölel.

Sztojánovity Livia

Huncut a bíró!

A menyét szinte kizárólag apró rágcsálókkel – pocokkal és egerekkel – él. Hajlékony, karcsú teste lehetővé teszi, hogy áldozatát annak járataiban a föld alá is kövesse. A fűben vadászó, zsákmányt kereső állat időnként felemelkedik, körülkémlel, ilyenkor jól látni hófehér mellénykáját. Az egér cincogását utánozva néha egészen közelre csalhatjuk. Sajnos a menyétet törölték a védett fajok listájáról, pedig egyáltalán nem gyakori. Ha nagy ritkán el is fog egy-egy kisnyulat, ezt a rágcsálók tetemes pusztításával ellensúlyozza. „Kártevőirtás” címén így nagyon gyakran a védett, de hozzá hasonló hermélín is áldozatul esik.

Május elején a lombosodás már befejeződött, és a fák koronájában megjelentek a leveleket rágcsáló hernyók is. Ezeket, köztük a szőrös fajokat is pusztítja az Afrikából hazatért sárgarigó (régies nevén aranymalinkó). Az aranylós testű hím „huncut a bíró” flótázása közismert, de ha ezt márciusban halljuk, mindig csalás van a dologban, a kitűnő hangutánzó seregély a tettes. Legelőikkel határos öreg tölgyesekben járva kora tavasszal gyakran találkozhatunk az odú közelében éneklő, néha közben a szárnyaikkal is csapkodó hímekkel. Érdemes figyelni őket néhány percig, mert pattogó, füttyentgető, csacsogó hangjaik közé a kutyaugatástól a sárgarigó említett fuvoláján át az ölyvek „hié” kiáltásáig mesteri tökélyvel keverik a legkülönbözőbb hangokat.

Szorgalmasan irtja a hernyókat, köztük a szőrös testű fajokat is a huszonhét-harminc milliméteres aranyos bábrabló is. Szárnyfedői aranylós árnyalatú zöldek, néha rézvörös fényben csillognak. Főként a tölgyesek koronaszintjében keresi a hernyókat. Zsákmányát rágóival tépi szét, majd gyomorváladékával elfolyósítja, és felszűrösi. Megfigyelések szerint két évig tartó élete során több mint ezer hernyót pusztít el.

Szép erdőinket sajnos egyre több tarvágás csúfítja, de a legszomorúbb az, hogy a motoros fűrészek tavasszal és a nyár elején, a költési időszakban sem pihennek. Sorra zuhannak a földre a halálra ítélt óriások, de velük együtt az ágaikon épült fészkekben és a törzseikbe vajt harkályodók mélyén lapuló tojások és fiókák is elpusztulnak.

Jégmadár

A letarolt állományú öreg tölgyes helyen még azonnali újratelepítés, csemeszítés esetén is legfeljebb unokáink gyönyörködhetnek hasonló jellegű erdőben. A természet alkalmazkodóképessége azonban lenyűgöző. A tarvágások nagyon rövid idő alatt benépesülnek, olyan növények, rovarok és madarak jelennek meg, amelyek előzőleg, a zárt erdőben sohasem mutatkoztak. A madarak közül egyebek között a citromsármányt és az erdei pityert figyelhetjük meg, de később, felnövekvő, sűrűsödő fiatalosban már egyéb fajok, például poszták is felbukkannak.

Ezek az ember alkotta, tehát mesterséges, az állatok szemszögéből nézve azonban mégiscsak természetes élőhelyeken is sok je-

Sárgarigó

lét láthatjuk a tavaszodásnak. A parkokban élő mókások és madarak például megszokták a szinte állandó emberi jelenlétet, sokkal kevésbé félénkek, így ha bizonyos távolságon túlról távcsövezzük őket, nem törődnek velünk, természetesen viselkednek.

A parkokban sok az öreg fa, gyakoriak a harkályok, és az általuk készített odúban később más madarak is megtelepednek. A csuszka sárral körültapasztva a saját testméretére szűkíti a bejárónyílást, míg a szintén odúban vagy kikorhadt üregekben fészkelő csókákra többnyire a sűrűn hallatott „csjek” hangjaik alapján figyeltünk fel. A csókák szoros párkapcsolatban élnek, a hűség mintápei lehetnének. Szeretik a társaságot, gyakran kis csapatokban mozognak, de akár a fára szállnak, akár a talajon keresgélnek, az összetartozó madarak nyomban egymáshoz igyekeznek.

Ahol az arborétumban átfolyó patak, esetleg tó kínálja magát, természetesen vízhez kötődő fajokkal is találkozhatunk. A kora tavaszi vonulás idején felbukkan egy-egy jégmadár, gyakran láthatunk tőkés récéket, vidrát azonban már csak nagyon ritkán figyelhetünk meg. Nagy előnye a parkoknak, hogy többnyire kerítéssel körülvett, zárt egységek. A különböző fajok állományainak felmérése, az adatok évenkénti rögzítése a közelben lakó megfigyelő szép feladata lehet.

Sch. E.

Hernyó

Vidra

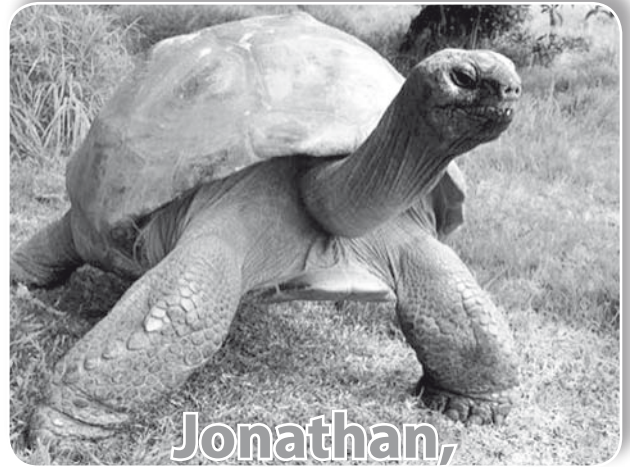
Lukas, a csodaparipa

Egy amerikai háziasszony lova 19-ig tud számolni, és hallgat a parancsszavakra.

Számoló lóval büszkélkedik egy kaliforniai nő: az állat matematikusnak ugyan nem mondható, de 1-től 19-ig felismeri a számokat.

Gazdasszonya, Karen Murdock 10 évvel ezelőtt vette magához Lukast, a kimustrált versenylovat. A paripa igencsak rossz bőrben volt, sovány és gondozatlan. A nő és családja hamar felhizlalta, és észrevette, hogy a ló különösen tanulékony, mi több, jobban szereti az „elméleti” oktatást, mint a szabadban rohangászást. A számokon túl felismer különböző alakzatokat, és végrehajt olyan utasításokat, amelyeket kutyák szoktak. Például parancsszóra leül, vagy visszaviszi az eldobott holmit.

Lukas 19 éves, gazdasszonya 54.

Jonathan, a 178 éves teknős

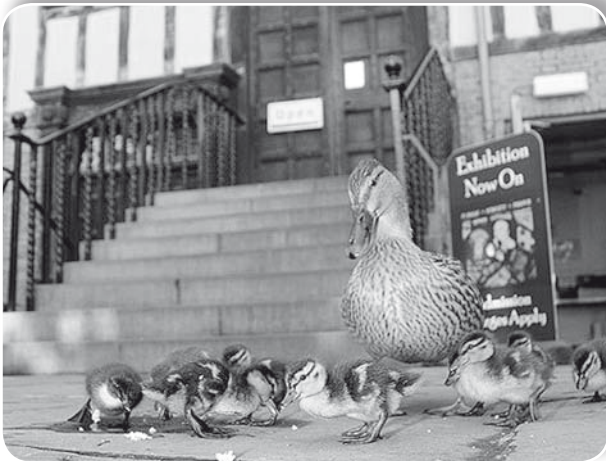
Százhetvennyolc évesnek becsülik a világ legöregebb állatát, egy teknőst.

A neve Jonathan. „Korelemzésében” sokat segített egy fénykép, amely 1900 körül készült, és amelyen természetesen a teknős is jól látszik. Az állat az Atlanti-óceán déli részén fekvő Szent Ilona-szigetén éldegélt akkor is, és a fotózáskor 70 esztendősen lehetett. A teknősmatuzsálem élemedett kora ellenére meglehetősen energikus, egyértelműen szeret szerepelni. Rendszeresen párizik a környezetében élő három nőstényteknőccel, Emmával, Fredrickával és Myrtle-lel.

Jonathan gazdája a sziget kormányzata, azaz az állat állami tulajdon. Lakhelye a kormányzó rezidenciájának hatalmas kertjében van, külön neki alakítottak ki egy jókora részt. Hogy ne bússítsa magány, öt teknőc lakótársa is van, a három „grácia” mellett két hím: David és Speedy.

Jonathan amúgy nem bennszülött, mivel 1882-ben érkezett a Nagy-Britanniához tartozó Szent Ilonára a Seychelle-szigetektől három társával együtt, amelyek már kimúltak. Becslések szerint legalább 50 éves volt, amikor áttelepítették. Élete során nyolc uralkodó követte egymást a brit trónon, miniszterelnökből pedig ötven a kormány élén – jegyezte meg a The Daily Telegraph című brit lap.

Kosztos kacsák

Dizzy, a vadkaca immár két éve rendszeres vendége az egyik yorki csemegeüzletnek. Sőt nemrégiben új „kuncsaftokat” is hozott.

A hápogó tollasnak minden bizonnyal nagyon ízlenek a tulaj, Ms Hardie által elé vetett falatok, hiszen mint már említettük, elég régóta látogatja a boltot, leginkább a kora reggeli órákban. „A bolt előtt várja, hogy kinyissunk. Eleinte be is jött reggelente, hogy egyen, de ennek véget kellett, hogy vessünk” – mondja az asszony, akire a minap már nemcsak Dizzy várt. A jelek szerint időközben kacsamamává avanszált szárnyas ugyanis magával hozta a gyermekeit is: a 12 pelyhes kiskacsát. Természetesen őket is boldogan csemegézteti a bolt gazdája, az arra járók nagy örömére. Hát nem édesek?

Mágnest nyelt a hörcsög

Mágnest nyelt egy hörcsög Nagy-Britanniában, és emiatt ráragadt ketrece rácsára. Szegény pára!

Az állat legalább 8 órán át lógott a fémen, a szájánál fogva volt a rács foglya. A helyzet ironiája, hogy nem belül raboskodott, hanem kívül, azaz szabadon, míg végre hazaértek a háziak. Először nem hittek a szemüknek, aztán leemelte a hörcsögöt a ház asszonya, Kate Meech, és felfedezte, hogy egy kis mágnes van a hörcsög egyik pofazacskójában, az okozta a csodát. A mágnes persze a hörcsög pofazacskójának nem volt kicsi, mivel úgy kidudorította, hogy körvonalai jól látszottak. Némi nyomozás után kiderült, hogy a mágnes egy Pókember-figura lábáról vált le.

A northamptoni családban négy gyerek van, a Pókember egy 10 éves fiúé, a hörcsög meg az összes gyereké, de rendre anyjukra marad a gondozása. A ház asszonya a történetek után megparancsolta, hogy gyerekei ne hagyják játékaikat a hörcsög ketrecének közelében.

HOROG

Fagyos pontyok

Elfoglaltuk a partot, lepakoltunk, és amikor minden a helyén volt, már csak fel kellett csalizni, és mehetek a szerelékek a jég hideg vízbe. A horog alatt hajszálélőként kínáltuk fel a finom falatokat a pontyoknak. Mivel tavaly az ananászos lebegő bojllival fogtuk a legnagyobb halat, ezért egyik készsége most is ez kerül egy újfajta etet anyag kíséretében. A másik két cájgra halas bojllik kerültek.

Délután kilátogatott hozzánk Danilo, aki elmondta, hogy a halak a tavasz beálltával legelőször a gyümölcspollent ízlelik meg, ezért ez idő tájt az ilyen jellegű csalik a legfogósabbak. Azonnal le is cseréltük csalijainkat édes-halás kombinációkra. A taktika bevált.

Első éjszaka volt egy erős kapásunk, én értem oda előbb a bot-hoz, berántottam, éreztem is a halat, majd átadtam a botot Kriszti-nek. A ponty sajnos lerázta magát, valószínűleg vékonyan akadt. A következő kapásra délelőtt került sor, és ezt a halat sikerült megfog-ni. A nyurga 11,88 kilós volt, lebegő epres bojllira kapott.

Alighogy visszaengedtük a halat, talán tíz perc sem telt el, újabb kapásunk volt, és ezt a halat is sikerült megszákolni. Ez a példány halibut-tutifrutti párosításra éhezett meg, és 10,38 kilót nyomott.

Folyamatosan kerestük a halat, másfél óránként újradobáltunk, és csalit frissítettünk. Megérte. Alkonyatkor egy kisebb potyka (8,83 kiló) megtalálta az ananászos golyót. A napot három ponttyal zár-tuk, és úgy döntöttünk, hogy másnap amurozással próbálkozunk.

Hajnalban a legszebb álmomból ugrasztott ki egy potyész, jól küzdött a sudár halacska, mégis a szákban kötött ki, majd mérle-gelés után mehetett vissza éltető elemébe. Az utolsó kapásunk reggel fél nyolckor volt. Ez volt egyben a legnagyobb halunk, egy csoda-szép tükrös, a mérleg 19,02 kilót mutatott.

Délután már nem volt kapásunk. Összepakoltunk, közben az él-mények hatására arról beszélgettünk, milyen gazdag élménygyűjt-ménnyel ajándékozott meg bennünket a Tőzeg-tó. Visszajövünk!

Dobó Dávid, Magyarkanizsa

Bolharákat a horogra!

Már huzamosabb ideje a horgászok többnyire vásárolt csalikra horgász-nak. Azt teszik a horogra, ami a horgászbol-tok csalikínálatában szerepel. Ennek előnye, hogy sok időt takarítanak meg, mivel nem vesztegetik idejüket csalgijűtéssel, és nem fordulhat elő az sem, hogy csali nélkül men-jenek a vízpartra. Hátránya, hogy mindig csak olyan csalival rendelkeznek, amely sze-repel a bolt kínálatában.

Nem árt azonban olykor odafigyelni a víz természetes táplálékkínálatára, ezen belül a helyben begyűjthető azon életformákra, amelyek horogra tűzhetőek. Vidékünk folyó-in többnyire megtalálhatóak azok a bolhará-kok, amelyeket latin neve után (Gammarus) a horgászok közhasználatban gamarusznak

neveznek. Az alacsonyabb rendű rák nagy-jai leginkább 12–15 milliméteresek, olykor ennél is nagyobbak. Rajzásuk a kora esti órákban történik, nap közben a parti köve-zés, vagy a vízben levő fák kérge alatt talál-hatóak.

Gyűjtésük hamupipőkés munkának tűnik, de ha trükkkel élünk, már nem is az. Azokon a helyeken, ahol találunk belőlük, összegyűrt krumpliszákokat kell a kövek alá rakni. Erre a célra a 30–50 centis vízmély-ség már elegendő. Az egyik nap kő alá be-gyömöszölt krumpliszák szálai között akár 30-40 horogra érett bolharák is összegyű-lik. Nem kell őket egyenként szedegetni, a zsák tartalmát vödörbe rázzuk, és helyben merített vízzel kimossuk. Ezután kiválogat-

juk a horogra való nagyobbakat, az apraját pedig szigorúan visszaengedjük. A bolha-rákat nem lehet sokáig életben tartani. De ha árnyékos helyen tartjuk a vödört, és a krumpliszákokat is benne hagyjuk, akár órákig is élhetnek.

A keszegfélék, a kárász... általában a pontyfélek kedvenc eledele, de ahol sok van belőle, ott a ragadozók apraja is szedegeti.

Május 17.

Paszkal, Brúnó, Andor, Szolón és Szalók napja.

Paszkal: A héber eredetű latin Paschalis név rövidülése. Jelentése: húsvéti, a nevet a húsvétkor született gyermekek kapták.

Szalók: Régi magyar személynév. Eredete bizonytalan. Feltehetőleg a Szal-, Szol- kezdetű nevek régi magyar, -ók kicsinyítő képzős becézője. Lehet azonban szláv eredetű is. Török származtatása, mely szerint a jelentése balkezes volna, vitatott.

1968. V. 17. (44 éve)

Távközlési világnap: 1865. május 17-én Párizsban húsz ország képviselői aláírták a Nemzetközi Távközlési Egyesület (International Telecommunication Union, ITU) létrehozásáról szóló alapító okmányt. Ennek emlékére 1968 óta tartják a TÁVKÖZLÉSI VILÁGNAPOT.

1510. V. 17. (502 éve)

Firenzében meghalt a korai reneszánsz festészet fő képviselője, Sandro Botticelli (eredeti nevén: Allessandro di Mariano Filipepi). Híres festményei, Vénusz születése, A tavasz a firenzei Uffiziben, freskói a Sixtus-kápolnában, Rómában láthatók. Botticelli számos, túlzottan világias képét saját kezűleg égette el, mert a kor szellemének nem feleltek meg, sőt bűnösnek tartották a női szépséget előtérbe helyező, derűs festészetét.

Május 18.

Erik, Alexandra, Kamilla, Bódog, Klaudia, Félix és Erika napja.

Erik: Germán eredetű név. Jelentése: nagyrabecsült. Más magyarázat szerint jelentése: egyedül.

Bódog: Régi magyar személynév. A boldog szó régi bódog alakjából származik. Eredeti jelentése: gazdag.

1978. V. 18. (34 éve)

A múzeumok nemzetközi napja. Nálunk ezt követi a Múzeumok éjszakája, egész éjjel nyitva vannak a múzeumok, s különleges, csak ez alkalomra készített rendezvényekkel fogadják a látogatók tömegeit. (Csak érdekességként említjük, hogy a Múzeumok éjszakája Magyarországon, de sok más országban is az idén június 16-án lesz.)

2008. V. 18. (4 éve)

Az internet világnapja: A Nemzetközi Távközlési Egyesület kezdeményezésére, az internet világnapját a távközlés világnapját követő napon tartják.

Május 19.

Ivó, Milán és Emiliána napja.

Ivó: Germán, szláv eredetű név. Jelentése: tisztafa.

Milán: Szláv eredetű név. Jelentése: kedves.

1975. V. 19. (37 éve)

A japán Junko Tabei megmászta a Mount Everestet, így ő lett az első nő, aki feljutott ide. Egyetlen hegyi vezető kísérte.

1948. V. 19. (64 éve)

Megszületett Grace Jones, énekesnő, színésznő (James Bond 007 – Halálvágtá; Conan, a barbár 2.; Shaka Zulu – Az erőd; Conan, a barbár 2. – A pusztító; Dancehall Queen – filmzene-előadó.

Május 20.

Bernát, Felícia, Palóma és Johanna napja.

Bernát: Germán eredetű név, a Bernhard név magyar formája. Jelentése: medve és erős.

Palóma: Spanyol eredetű név. Jelentése: galamb.

1498. V. 20. (514 éve)

Vasco da Gama portugál hajós felfedezte a tengeri utat Indiába Afrika megkerülésével. Kalikutnál, India délnyugati részén kötött ki, ahol kereskedelmi telepet hozott létre.

325. V. 20. (1687 éve)

Nagy Konstantin római császár megnyitotta a keresztény püspökök első egyetemes zsinatát Niceában. Egyetemesnek tartották a zsinatot, mert az egész birodalomra kiterjedő volt (Nicea ma Izniik, kisáziában található). Elfogadták az ökeresztény ökumenikus hitvallást, a Niceaumot. A zsinaton megfogalmazták az első or-

toadox hitvallást, és kiátkozták az Arius eretnekséget. A keresztény egyházban ekkor volt az első nagy szakadás. Az ariánusok tanai tovább terjedtek a germán törzseknel, akik az ő hitüket vették fel. A zsinaton döntöttek a húsvéti ünnepről is, mely szerint az első tavaszi telihold utáni vasárnapot jelölték meg a feltámadási ünnep időpontjával.

Május 21.

Konstantin, Teofil, Mirella és András napja.

Teofil: Görög eredetű név. Jelentése: Isten kedveltje vagy Istent kedvelő, Isten barátja.

Mirella: Latin, olasz eredetű név, a Míra olasz becéző továbbképzése. Jelentése: csodálatos.

1471. V. 21. (541 éve)

Megszületett Albrecht Dürer, német festő, grafikus. Legismertebb művei az Apokalipszis négy lovasa című fametszete és a Négy apostol című alkotása, mely a müncheni Alte Pinakothek tulajdona.

1927. V. 21. (85 éve)

Charles Lindbergh amerikai repülő (harminchárom óra és huszonkilenc perc alatt) egyhuzamban átrepülte az Atlanti-óceánt.

Május 22.

Júlia, Rita, Emil, Renáta, Ugron és Román napja.

Rita: A Margit név olasz Margherita alakjának az önállósult becézője. Jelentése: gyöngy.

Ugron: Szláv, magyar eredetű név. Jelentése: magyar.

1447. V. 22. (565 éve)

Szent Rita ünnepe: a kétségbeesett helyzetbe került emberek, az anyák és a meddők védőszentje. Különösen nagy népszerűségnek örvend Itáliában.

1867. V. 22. (145 éve)

Kossuth megírta híres Cassandra-levelét, amelyben a kiegyezés ellen tiltakozott. A nyílt levél a kiegyezésellenes erők napilapjában, a Magyar Újságban jelent meg. A levélben Kossuth kifejtette, hogy amennyiben Magyarország sorsát Ausztriához kötik a kiegyezők (a kevésbé radikális nézeteket valló Deák-kormány), annak végzetes következményei le-

hetnek Magyarország sorsára nézve. Noha a kiegyezés békét és fejlődést hozott az országnak, azt sem lehet leegadni, hogy végső soron a trianoni békediktátum is ennek (hosszú távú) következménye, a Cassandra-levelé mondanivalója tehát részben beigazolódott.

Május 23.

Dezső, Vilmos és Renáta napja.

Dezső: A latin Desiderius névből származik, melynek kicsinyítő képzős formája a Dezső. Jelentése: kívánt, óhajtott gyermek.

Vilmos: A germán eredetű Wilhelm névnek a latinosított Vilhelmus formájából származik. Elemeinek jelentése: akarat+(védő)sisak.

1882. V. 23. (130 éve)

A Nyugat-Alpok egyik legfontosabb átjárójában, a Szent Gotthárd-hágó alatt megnyílt az Olaszországot Svájc-cal összekötő vasútvonal. 1155 m magasságban építették ki, 1234 híd és nyolcvan alagút segítségével.

1707. V. 23. (305 éve)

Megszületett Carl von Linné svéd botanikus, természetbúvár, a növények rendszerezésének kidolgozója. A természet rendszere (Systema Naturae) című művében elsőként összegezte az addig ismert több tízezer növényt, állatot és ásványt, amelyeknek kettős latin nevet adott: külön nevet a nemnek és a fajnak. A növényvilágot 24 osztályba sorolta. Rendszerezésének egységei az osztály, a rend, a nem, a faj és a változat.

Kossuth

A nagy tengeri utazások

Föníciai kereskedelmi utak

A Földközi-tenger térségében a krétaiak mellett a föníciaiak voltak a kor legkiválóbb hajósai. Azért voltak jó tengerészek, mert jó kereskedők is voltak.

Abban az időben csak evezős bárkák vagy vitorlás hajók járták a sűrű forgalmú kikötőket, óvatosan hajózva a part mentén, foktól-fokig, s a parttól a szigetekig, nem mertek eltávolodni a part látóhatárából sem.

A Földközi-tengerből először a föníciaiak jutottak túl Herkulész oszlopain (ma Gibraltári-szoros), és a brit szigetekig hajóztak, ahol árucikkeiket más árura cserélték. A szárazföldi úton a Balti-tenger-partról borostyánkő érkezett.

Az egyiptomi birodalom hanyatlása után a föníciaiak vették át a kereskedelmet, akik több hajójukkal állandó vendégei voltak a Nílus-parti városok kikötőinek.

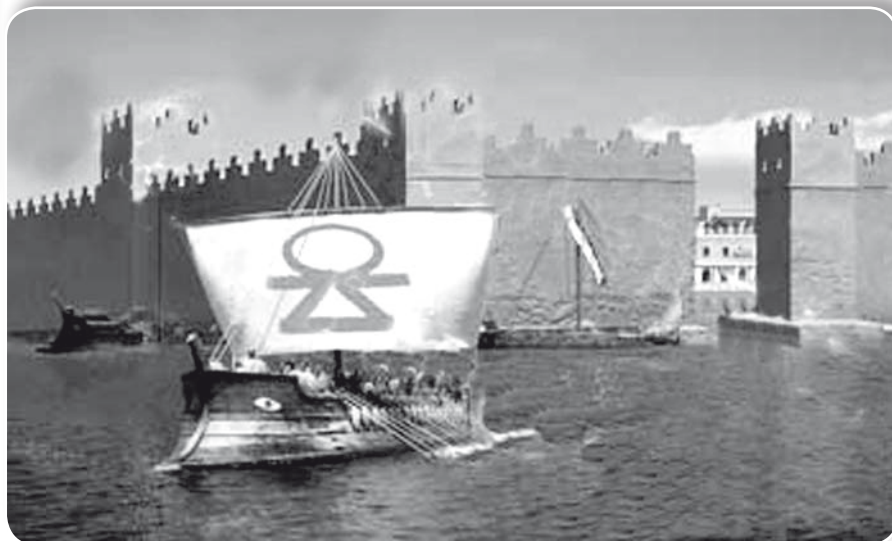
Afrika, a dúsgazdag és buja földrész nevét, az antik világban arab források alapján a hajdan volt danakil Afru törzsnéből vették át. Az ókorban sokáig azt hitték, hogy Ázsia része.

Az egyiptomi hajótulajdonosok föníciai tengerészek vezette vitorláshajói kijutva a Vörös-tengerből, megtalálták az Indiába, s talán a Csendes-óceán felé vezető utat is.

Időszámításunk előtt 500 körül egy Hannó nevezetű karthágói hajós olyan felfedező utat tett meg, amelyet még ma is a világ legnevezetesebb utazásaként említenek! Egy görög írás (valójában a tengerész naplójának görög fordítása) részletesen leírja Hannó utazását. Végighajózott Afrika partjai mentén Herkulész oszlopaitól egészen Szenegál vidékéig. Hatvan nagy hajója volt, és azzal a megbízatással indult útnak, hogy a marokkói partok mentén keressen fel és erősítsen meg néhány karthágói gyarmatot. Innen azután tovább hatolt dél felé, települést létesített a Rio de Oro (Arany folyó) torkolatában lévő szigeten. Azután elvitorlázott a Szenegál folyó torkolata előtt is.

Föníciai hadihajó

Föníciai hajó

Hajói hét napi járóföldre felkutatták Gambia vidékét, és végül az egyik szigeten kötöttek ki. Innen azonban az est beálltával rémülten menekültek tovább az utazó-kutatók, mert napközben az afrikai trópusi őserdő mély csendje vette őket körül, napszállta után furulyák, dobok és gongok hangját hallották, a közelben hatalmas tüzek festették vörösré az eget. Valóságos tűzfolyamok omlottak a domboldalakra a tengerbe, s olyan magasra csaptak a lángok, hogy szinte már az égboltot nyaldosták. Három nappal később egy szigetre értek, ahol vad, szőrös férfiak és nők éltek, akiket a tolmácsok gorilláknak neveztek. A karthágóiak magukkal hurcoltak néhány nőtény gorillát – valószínűleg nem gorillák csak csimpánzok lehettek –, amikor visszafelé hajóztak, a foglyaik irháját (prémes állatbőr) magukkal vitték, akik különben a hajó fedélzetén már kibíratatlanoknak, erőszakosaknak bizonyultak.

Herodotosz görög történész leírta, hogy Hannó expedíciója elérte Afrika legdélibb pontját, és kiérték az Indiai-óceánra, és tovább

északi irányban haladtak Afrika keleti partjai mellett, eljutva a Vörös-tengerbe, Egyiptomba.

Herodotosz még ennél is csodálatosabb föníciai tengeri út történetét írja le, amelynek valódiságát sokáig kétségbe vonták, ma már régészeti bizonyítékok is igazolják, hogy valóban megtörtént.

A XXVI. dinasztiából származó Ného fáraó megbízott néhány föníciai tengerészt, hogy kíséreljék meg Afrika körülhajózását. Ezek a tengerészek el is indultak a Szezei-öbölből dél felé, megkerülve Afrikát, kijutva az Atlanti-óceánra, és sok viszontagság után a Földközi-tengeren keresztül tértek vissza a Nílus deltájához. Ez az út majdnem három esztendőig tartott. Minden évben valahol partra szálltak, gabonát vetettek, és learatták a termést, mielőtt tovább utaztak volna.

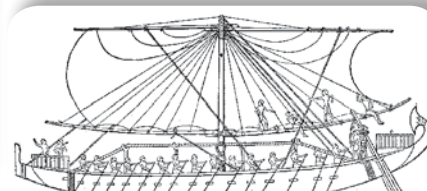
Karthágó i. e. 280-ban meghódította egész Szicília szigetét, kizorítva onnan a görögöket. Ebben az időben még a karthágóiak nem tekintették Rómát veszedelmes ellenfélnek a Földközi-tenger nyugati térségében, meg hát a rómaiak nem rendelkeztek erős hajóhaddal sem!

A karthágóiak rosszul becsülték föl a rómaiak erejét, ugyanis azok meghódították az egész Appennini-félszigetet. A föld, a zsákmány, a rabszolgák utáni vágy tovább hajtotta őket. Meg akarták hódítani az egész földközi-tengeri medencét. Ez vitte őket újabb háborúba Karthágó, a Földközi-tenger nyugati térségének urai ellen. A karthágóiakkal vagy punokkal – ahogyan a rómaiak nevezték őket – három háborút folytattak i. e. 264-től i. e. 146-ig.

**Összeállította:
Uri Ferenc történész**

Hannó utazásai

Egyiptomi hajó

Sakkozni akarok!

Szombaton, május 5-én Csantavéren a Hunyadi János Általános Iskola és a szabadkai Spartak Sakklub közös szervezésében első alkalommal rendezték meg a Sakkozni akarok! – Ja sam za šah! tartományi szintű sakkversenyt a vajdasági általános iskolák tanulói részére. A versenyen tizenkilenc általános iskola száztíz tanulója vett részt. A versenyzőket Szedlár Erika, a Hunyadi János iskola igazgatónője köszöntötte gazdag megnyitóműsor keretében. Az eseményen részt vett a versenyt megalapító Mirko Mamuzić sakkmeister, Milorad Maravić nemzetközi sakkbíró, a szabadkai Spartak Sakklub főtákos, és Rózsa Zsombor, a csantavéri sakkcsapat vezetője. A tanulók két kategóriában hétfordulós svájci versenyrend alapján játszottak.

Az elért eredmények:

Egyéni verseny, 1–4. osztályos fiúk:

1. Mojzes Aleksandar, Testvériség Egyeség iskola, Nemesmilitics; 2. Belić Uroš, Ivan Milutinović iskola, Szabadka; 3. Pavlov Filip, Đura Jakšić iskola, Csurog

Egyéni verseny, 1–4. osztályos lányok:

1. Navratil Matilda, P. P. Njegoš iskola, Verbász; 2. Kis Dzsoszika, Dózsa György

iskola, Gunaras; 3. Farkas Barbara, Dózsa György iskola, Gunaras

Csapatverseny, 1–4. osztály:

1. Đura Jakšić iskola, Csurog
2. Dózsa György iskola, Gunaras
3. Hunyadi János iskola, Csantavér

Egyéni verseny, 5–8. osztályos fiúk:

1. Juhász Bence, Csokonai Vitéz Mihály iskola, Felsőhegy; 2. Kecskeméti Árpád, Tömörkény István iskola, Tornynos; 3. Korponai Ákos, November 11. iskola, Zenta

Egyéni verseny, 5–8. osztályos lányok:

1. Kecskeméti Krisztina, Tömörkény István iskola, Tornynos; 2. Sokolovački Mila, November 11. iskola, Zenta; 3. Vituska Viktória, Hunyadi János iskola, Csantavér

Csapatverseny, 5–8. osztályig:

1. November 11. iskola, Zenta; 2. Csokonai Vitéz Mihály iskola, Felsőhegy; 3. Hunyadi János iskola, Csantavér

A helyezettek serleget, oklevelet és ajándéksomagot kaptak.

EMI
Noémi az oklevéllel
és a jutalomkönyvvel

A szabadkai egyházmegye fiatal papjai, az ifjúsági pasztorális központ és a Fáklya keresztény egyesület közösen meghirdetett pályázatán Fehér Noémi (a szabadkai J. J. Zmaj iskola 2. c osztályos tanulója) által beküldött pályaművet a zsűri a korosztály legjobbjaként értékelte.

Osztályszülinap

*Tordán lesz osztályszülinap,
a 6. osztály örömeiben ugrálgat.
Végre eljött a várva várt nap!
Volt étel, ital, buli,
nagyon jó volt a muri.
Sokat beszélünk és viccelünk,
majd kalácsot is ettünk.
Ismerkedtünk, táncoltunk és buliztunk,
és természetesen hazáig dumcsiztunk.*

Vladuc Ágota

Aprilis végén megtudtuk, hogy a Tordai 6. osztály osztályszülinapot szervez, és minket is meghívna. Megörültünk a híreknek, és már nagyon vártuk azt a bizonyos napot.

Elérkezett 28-a (szombat). Magyarcsernyén, az iskola előtt gyülekeztünk, s fél 10-kor útra keltünk. Először megnéztünk egy focimeccset, a tordaiak nagyon ügyesek voltak, bizonyára azért, mert szívvel-lélekkel szurkoltunk nekik.

Utána a jó hűvös iskolában zenét hallgattunk, ismerkedtünk, üditőt kaptunk, fényképezkedtünk. Később ügyességi verseny várt bennünket. Öt csapatot alakítottunk (Smile, Olympia, Chelsea, Real, Barcelona). Nagyon élveztük a játékokat: a zsákban ugrálást, a találós kérdéseket, a liszt kifújását az edényekből... Víz-hordáskor csupa vizek lettünk (ez nagyon jólesett), a diót is sikeresen hordozgattuk kanállal, célba dobni is próbálgattunk kisebb-nagyobb sikerrel. Eredményhirdetéskor cukorkákat kaptunk, a győztesek pedig finomabbnál finomabb csokikból válogathattak. Ezt követően a fiúk fociztak és kosaraztak, a lányok pedig a játszótéren szórakoztak. A szendvicseken kívül kétfajta tortát is ettünk.

A buli vége felé roptuk a csárdást, nem volt kedvünk hazajönni, de sajnos negyed ötkor búcsút vettünk egymástól. Reméljük, életre szóló barátságok kötődtek, és talán nagy szerelmek is bimbóznak.

Izgalommal várjuk új barátainkat egy ugyanilyen osztálybulira a magyarcsernyei suliba.

**6. osztály
Petőfi Sándor iskola
Magyarcsernye**

RÜGYFAKADÁS

Hőség

A tavalyi nyár egyik napja különösen forró volt. Az emberek az el-sötétített, hűvös szobába húzódtak a hőség elől. Én is így tettem, majd unalmamban elkezdtem olvasni. Amint olvasgatok, azt veszem észre, hogy odakünn a távolban fénylik valami. Mivel én szeretem a kalandot, nem sokat tévováztam, azonnal útnak is indultam a fényes valami felé. Úgy sejtettem, hogy a fény mögött valami csodálatos dolog rejtőzhet. Ahogy közelebb értem, egyre tisztábban ki tudtam venni a körvonalait, csakúgy csillogott-villogott a nagy forróságban. Mire már nyúltam volna érte, mit látnak szemeim, egy manó ugrott ki a közeli bokorból, és elorozta előlem a zsákmányt. Úgy gondoltam, nem hagyom annyiban a dolgot. Először szépen kértem, hogy adja vissza a kincset, hiszen én lát-tam meg előbb, de a gonosz manó csak nevetett. Így abban egyeztünk meg, hogy futóversenyben döntjük el, hogy kié lesz a zsákmány. Persze én nyertem. Enyém volt a jutalom, a manó pedig megszegyenülten kullogott odébb. Én is haza indultam. Hogy mi volt a kincs? Egy pohár jeges limonádé. Épp kortyoltam volna belőle egy hatalmasat, amikor leestem az ágyról és rájöttem, hogy mindez csak álom volt. Most már tudom, hogy a nyári forróságban mit sem ér az arany. Az a kincs, ha van legalább egy pohár jeges víz.

Blahó Kőrösi Péter, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Jeges szomorúság

*Kiszáradt a szám, szomjas vagyok.
Egy vizes pohár az, mire gondolok.
A víz szükséges, hogy éljek,
hisz víz nélkül nincsen élet.
Oh, jeges szív, jeges lélek,
víz nélkül nem élek.*

Bűn Tamás, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Aranyló gömbben

*Aranyló gömbben egy csepp méz,
aranyló gömbben egy csepp víz,
aranyló gömbben nagy a csend,
ha kicsöppen egy, tönkre megy.*

*Kicsöppent egy csepp méz,
kicsöppent egy csepp víz,
aranyló gömbben kicsi csend,
mind kicsöppent, tönkre ment.*

Kelemen Enikő, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Jeges tisztaság

*Egy vízcsepp, mely az életet jelenti,
úgy tudlak én téged szeretni.
Ha fagyos tekinteted rám veted,
kezem megáll arcodnál... mereven.*

Kovács Klementina, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Ropogó mosoly

Mindig elmosolyodom, mikor édességet eszem. Az ember akkor mosolyog, mikor boldog. A mosoly megszépíti a hétköznapjainkat. Annál jobb érzés nincs, mint mikor ráharapunk egy darab kockacukorra vagy elszopogatunk néhány szem csokoládét. Csillog-villog, reccsen és roppan a cukor a fogaink között. Ilyenkor a boldogság szétárad a lelkünkben. Valójában én nem tudom, mi ez az érzés, de valami csodálatos. Szeretem, ha az emberek őszintén mosolyognak egymásra. Sokat kell mosolyognunk, mert a hétköznapok egyhangúsága felőrli a kapcsolatainkat. Mosolyogjunk és nevéssünk, hisz a boldogság megszépíti a világot, melyben élünk.

Török Szandra, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Sivatagi küldetés

Érdekes egy út volt, az biztos, de hogy én miért vettem részt ezen az utazáson, azt nem tudom...

Egy nap, amikor még Afrikában voltam, egy különösen gazdag ember felkért, hogy adjak át egy levelet távoli barátjának. Ezzel csak az volt a gond, hogy a barátja egy sivatagon túli faluban lakott. A gazdag úrnak volt egy társa, magas néger, akit George-nak hívtak. Azt mondta, hogy ő majd elkísér engem, és az utazás többi részét is ő fogja elintézni. Nekem csak a város központjában kellett várnom. Másnap reggel ki is sétáltam a megbeszélthelyre, de egészen meglepett, hogy ő nem egy dzsippel, hanem két tevével várt. Felnyergelte a tevéket, és elindultunk.

Kora reggel még hűvös volt a sivatag, de pár órán belül nagyon forró lett. Ennek ellenére a tevék egyenletes léptekkel haladtak előre. Nem zavarta őket a nap fénye, mint engem. A sivatagban minden egyformának tűnt. Sok hatalmas homokbucka vett körül bennünket. Növényt nem nagyon láttunk, még kaktuszt is ritkán. Este táboroztunk le egy kis házikó maradványai mellett. A ház fából készült, de ablaka, ajtaja és falainak részei, valamint a teteje hiányzott. A szobái tele voltak homokkal. A táborunk két kis sátorból állt, és a köztük lévő tűzhelyből, amit George rakott. Annak ellenére, hogy a láng melegített, mégis fáztam. Miután megettük azt az ételmezt, amit George pakolt be a táskájába – két nagyon finom kis péksüteményből állt és két szendvicSBől, amit aznap reggel készített – rájöttünk, hogy nincs nálunk egy csepp víz sem. Megijedtem, de ő megnyugtatott, hogy semmi gond, mivel holnapra már ott leszünk a sivatagi faluban. Vacsora után lefeküdtünk aludni. Éjjel körül felébredtem, és valami gyönyörűt láttam. Telihold volt. Úgy nézett ki az égen, mint egy nagy gyöngy. Csillogott-villogott. Órákon át néztem ezt a fényes csodát.

Másnap már hajnalban elindultunk. Sajnos egy nagy porfelhő kerekedett, és amikor ismét láttunk mindent magunk körül, már nem tudtunk tájékozódni. Ezért felmáztunk a legmagasabb homokmagaslatra. Jól körülnéztünk, az egész sivatag a homokbuckáival úgy nézett ki, mint egy hullámzó aranytenger. Hamarosan megpillantottunk pár kaktuszt. A tevékkel együtt odaballagtunk. A kaktuszok körülbelül száznyolcvan centiméter magasak voltak, tehát nagyobbak egy átlagos kaktusznál. A színük sötétzöld, és hosszú, nagy tüskék borították őket. Egészen különös látvány volt a három kaktusz, de George már találkozott ilyen fajtával, és azt mondta, hogy ennek a leve nagyon finom, édes, és ha iszunk belőle, akkor nem leszünk szomjasak. Elővett egy kést a hátizsákjából, és azzal óvatosan megvágta a középső kaktuszt, vigyázva, hogy ne szúrják meg a tüskék. A vágásból lassan egy kis nedv kezdett el csöpögni, majd folyni. Alátartotta az egyik kis tálat, amelyet szintén a táskájából vett elő. Ott tartotta, amíg meg nem telt. A benne lévő nedv sűrű volt és sárgás színű. Mindketten ittunk belőle, nagyon finomnak bizonyult. Ezután George a késével megvágta a kaktusz gyökerét. Ebben három különböző bogarat talált. Útitársam azt mondta, jobb, ha megeszem, ki tudja, mikor érünk a faluba. Az első egy nagyobb fekete bogár volt. Külalakra hasonlított a szarvasbogárra, hogy ízben hasonlítottak-e, azt nem tudom, mert először ettem bogarat. Ezt is azért tettem, mert éhes voltam, és George erősködött, hogy jó íze van. De nem volt. Mégsem szégyelltem bogarat enni, mert arra gondoltam, hogy a franciák naponta esznek csigát, akkor én miért ne ehetnék bogarakat. A másik két rovar a zsebembe tette későbbre. Szerencsére ezeket már nem fogyasztottuk el az út során, mert hamarosan megláttunk egy települést. Ez volt a keresett falu. Távolról romba dőlt falunak nézett ki, közléről is. A házak mind nagyon rossz állapotban voltak, lakosai mégis látszólag nagyon boldogok. A város közepén álló legnagyobb házban lakott dr. Tibor, akihez a levél szólt. Ő volt a falu polgármestere. Átadtuk neki a levelet, és hazaindultunk.

Geroge-dzsál örültünk, hogy vége az útnak. Hazafelé menet akaratom ellenére is megettük a másik két bogarat, ezeknek jobb volt az íze.

Benkő Zoltán, 8. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Szabadka

Csak egy szó: víz!

Víz, a víz létfontosságú. Az élőlények életben maradása függ tőle. Ha nem lenne víz, homok borítaná az egész Földet. Szikes, sós és hegyes sziklák meredeznének a sivar tájon mindenütt. Afrikában és más helyeken, ahol nagy sivatagok vannak, a kihalás veszélye fenyegeti az állatokat, növényeket, embereket. Sok élőlény szomjazik.

Manapság a gyárak a szennyvizet a folyókba, tengerekbe, óceánokba vezetik, ezzel veszélyeztetve Földünk élővilágát. Az Antarktiszon a sok szennyeződés a jégtáblák olvadását okozza, és ez, az ott élő állatok, például a pingvinek és a jegesmedvék kihalásával fenyeget. Takarékoskodnunk kell az ivóvizünkkel. Szem előtt kell tartani, hogy nemcsak a miénk a bolygó. Meg kell őriznünk az utánunk jövő generációnak is. Sose használjuk fölöslegesen a vizet. Jusson eszünkbe: máshol szomjaznak!

Vámos Anita, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Tenger

*A tenger gyönyörű!
Búvárkodni oly csodás,
nem árt senkinek az úszás.
Mikor a sós vizet lenyelem,
keserűséget tükröz a fejem.
Aranyosak a halacsckák,
fogok egy kisebb rákfajtat.
A tengeren lenni s nézni a vizet, álom,
kívánom, hogy valóra váljon.*

Bács Ágnes, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Brazília őserdeiben

Brazíliában vagyok, az Amazonas folyó vidékén.

Már két hete élek itt egy törzs vendégeként. Eddig rengeteg különféle és csodás állatot láttam. Rögtön az első napon, ahogy ideérkeztem, egy gyönyörű óriás tukánt pillantottam meg a fák lombjai között.

Épp a kicsinyeit etette. Nagyon szép madár, a csőre pedig hatalmas (ez volt a leghatalmasabb, amit eddig láttam). Másnap reggel a törzs férfjai és én elindultunk vadászni. De nemcsak mi kerestünk táplálékot, hanem egy jaguár is. Követtük őt, amíg csak egyszer el nem kapott egy tapírt. Ott helyben megette. Folytattuk a keresést, és találtunk egy fát, tele lárvákkal. Az őslakosok azt mondták, hogy ezek nagyon táplálók, és az izük is finom. Megkóstoltam egyet, és igazat adtam nekik. Már majdnem ebédidő volt, amikor megpillantottunk egy pekarit. Megöltük, és hazavittük. Otthon megsütöttük, és megettük. Valami mennyei volt az íze. A pekari hasonlít a disznóhoz, de kisebb nála.

Napnyugta után elindultam olyan állatokat meglesni, amelyek csak éjjel jönnek elő. Láttam kisebb majomféléket, nyílmeleg békákat, és rengeteg kígyót. A legnagyobb kígyófajta itt az anakonda. Elérheti a tíz méter hosszúságot. Az az érdekes, hogy neki nincs mérge, hanem ormányosmedve-családdal találkozott. Nagyon erős állat. Tegnap egy ormányosmedve-családdal találkoztam. Ez az emlős hasonlít a mosómedvére. Még fára is tud mászni. Aranyos állat.

Sajnos csak eddig tudtam itt kinn lenni Brazíliában. Tényleg nagyon szép és lélegzetelállító környezet. Imádom ezt az országot.

Nagy Torma Norbert, 8. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Önvallomás

Pöttöm voltam. Nyúzott mindenki mindenfelé. Éppen a mindennapi takarításban kellett segítenem, amikor megleltem a holdjárókat, amiben megtanultam járni. Később a kismotorok kezdtek érdekelni...

Hoppá, az oviban találtam magam! Énekelünk. Sok-sok szép dalt tanultam. Számomra a legszebb a Bújj, bújj, zöld ág! kezdetű. Amikor középső csoportos lettem, azt élveztem, hogy a tintapacák lecsöpöntenek a lapra, meg a vízfesték egyik színének a másikba történő mártogatását, mert így új szint fedeztem fel. Annak anyu soha nem örült, mikor a tinta szép kék színe a ruhámon landolt. Szedhette ki különféle vegyszerekkel.

Később elkezdett érdekelni az eléggé durva sport, a foci. Eleinte csak kapusként játszottam, de már akkor látták, hogy én focimániákus leszek. Kedvenc pillanataim közé tartoznak azok az élmények, amikor biciklizni tanultam. A szüleim rohantak utánam, hogy végre ráérezek az egyensúlyra. Amikor meg korcsolyát csatoltak a lábamra, anyukám háta majd beszakadt, hogy álljak már jégre, és tanuljak meg korizni. Szóval sok mindenre tanítottak, aminek én kifejeztem örülök.

Először hatéves koromba léptem fel igazi nagy színpadon. A mozgásomat és szövegtudásomat látván úgy ítélték meg a felnőttek, hogy tehetséges vagyok, és én lettem a főszereplő a Sete-suta kiscsibe című előadásban.

Alig múlt el a fellépés, iskolás lettem. Az iskola felfedezése, az udvar, tantermek, padok és folyosók nagyon izgalmas dolgok voltak. Az első nap nagynak, iskolásnak éreztük magunkat. Azt éreztük, hogy most evvel az iskolás erővel fölfordíthatjuk a világot, de hát eléggé tévedtünk. Itt tanultam meg a betűvetést, és elkalandoztam a számok világában. Természetesen olvastunk is, de az esti meséket még mindig szívesen hallgattam. Új barátokra leltem, bár az osztály felét még mindig az óvodás barátaim képezték.

Teltek az évek, felsős lettem. Nagyon félttem a tanároktól, hogy majd gonoszak és figyelmetlenek lesznek, de hát úgy látszik nagyot tévedtem. Ezek a tanárok még sokszor eszembe fognak jutni arról, hogy milyen jól tanítottak, de az ellenőrzőket mégiscsak kihagynám. Az osztály összekovácsolódott. Teltek az órák, napok, hetek, hónapok, és úgy megszerettem az osztályomat, hogy soha el nem válnék tőlük. Sok új fogalommal, jelenséggel, történettel, kísérlettel, a világ tájaival ismerkedtem meg.

Észrevették, hogy tehetségem van a versmondáshoz, és Siklóson, a szavalóversenyen első lettem. A fogalmazásaim zöme a Jó Pajtásban található. Ráéreztem a színészkedésre és a festésre, és már rádióban is szerepeltem.

Most, hogy visszanézek, az iskola olyan, mintha házat építenék, amit az alapozással kell kezdeni. Nemsokára az alapozás befejeződik, és a földszint építése következik.

Ótos Annabella, 8. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Tavaszi

Csiripelnek a madarak,
a fák rügybe fakadnak.
Visszatérnek a vándormadarak,
a virágok újra virágoznak.

A világ zöldben pompázik,
s minden megváltozik.
Eljött a tavasz, itt a tavasz,
a szivárvány és fényáradat.

Oláh Anita, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Kedves Pajtások!

A zentai Thurzó Lajos iskola hetedikeseinek jóvoltából ismét bepillantathatunk egy „irodalmi műhelybe”. Ők képzettségi gyakorlatukhoz Radnóti Miklóst hívták segítségül. A Tétova óda című költemény egy-egy szava, kifejezése kapott szárnyra tudatukban, és kapcsolódott újabb képzetekbe, hogy érdeklődési körük – temperamentumuk –, hangulatuktól függően ismeretterjesztő szöveggé, álomban született mesévé, lírai hangvételű prózává vagy hangulatos verssé alakuljon. **Vámos Anita, Blahó Kőrösi Péter, Török Szandra, Bűn Tamás, Kovács Klementina és Kelemen Enikő megérdemlik, hogy nevük a levélben is szerepeljen.**

Néha a kezünkbe kerülő tárgy is elindíthat egy gondolatsort, amiből szép fogalmazás kerekedik (**Ótos Annabella, Újvidék, József Attila iskola**).

A jövődöbéli világutazók: **Benkó Zoltán és Nagy Torma Norbert, a szabadkai Miloš Crnjanski iskola nyolcadikosai** ma még csak képzeletben járnak a világutazó Székely Tibor nyomdokain. S mert ezzel a Rügyfakadás javát szolgálták, kívánjuk, hogy a képzelet egyszer valóra váljon.

Most a múlt héten érkezett jó írásokat nyugtázom köszönettel a következő munkatársaimnak:

Csantavér: Mészáros Adrián, Német Alen, Pásztor Krisztián, Szabó Lóránt, Zserai Petra (2 írás);

Óbecse, Samu Mihály iskola: Firsing Karolina, Fleisz Szabina, Kohajda Tamás, Mák Emese, Szemő Nikolett, Vajda Karolina, Varga Klaudia (2 írás), Varnyú Adél;

Palics: Fehér Veronika, Harmat Tamara, Korhec Réka, Kőműves Erik, Lévai Réka, Lipták Ramóna (2 írás) és Szeles Réka;

Szabadka, Miloš Crnjanski iskola: Benkó Zoltán, Nagy Beáta és Nagy Torma Norbert; Október 10. iskola: Bacsó Henrietta, Dedovity Tomity Dina, László Roland, Némedi Emese, Rencsényi Doloresz és Szobonya Tamara;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Barna Oszkár, Dudity Ivana, Ercsi Anita és Éter Máté;

Újvidék, Petőfi Sándor iskola: Apró Kovačević Tia, Balog Dóra, Gajó Fülöp, Hardi Karolina, Mendrei Andrea, Milosavljević Teodóra, Tápai Ramóna és Tóth Annabella;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Blahó Kőrösi Péter, Bűn Tamás, Kelemen Enikő, Kovács Klementina, Török Szandra és Vámosi Anita.
A fentiekhez hasonló írásokra várok továbbra is.

Tomán Mária

A legenda sztárjai régen és most – George Lucas, a többrészes mozifilm atyja, rendezője nyilatkozik az úrkaland azon színészeiről, akik a trilógia epizódjában lettek népszerűek...

• **A sorozat első epizódját 1977-ben láttuk. A Csillagok háborúja első három részét újra és újra megnézzük, szeretjük nagyon. „Luke, veled van az erő!” – hangzott a biztatás. Nos, mi történt az ifjú Jeddával, Luke Skywalkerrel?**

– Mark Hamill színész autóbalesetet szenvedett, ami miatt az arca súlyosan megsérült. Mark nagyon nehezen viselte a baleset miatti arcplasztikát, egyre lejjebb süllyedt, nem is kapott komoly szerepeket. A hangja viszont keresett ma is, több száz filmben, videojátékban és animében hallhatjuk. Mark ma 61 éves. Alkoholproblémájából felesége, Marilou Jork, és három gyermeke, Nathan, Griffin és Chelsea segítette ki, ők adták neki azt az erőt, ami azóta is vele van.

• **Semmit sem hallani Leia hercegnőről, azaz Carrie Fisherről.**

– Ő ma 56 éves. Neki sem volt szerencséje. Depressziós lett, erősen gyógyszerelte magát. A orvosok végül elmebajot állapítottak meg nála. Carrie öngyilkos akart lenni, hatéves kislánya azonban addig könyörgött neki, hogy ezt ne tegye meg, hogy életben maradt. Végül sikerült összeszednie magát, kiadott egy önéletrajzi regényt is, amelyet meg is filmesítettek Képeslapok a szakadékból címmel. A történetért díjat is kapott, mint elsőkönyves szerző (Pen Award). Felajánlották neki Sarah Connor szerepét az 1984-es Terminatorban, akárcsak a Kék laguna sztárszerepét, amit végül Brooke Shields kapott meg. Láthatjuk azonban több filmben (Blues Brothers, Hanna és nővérei, Harry és Sally, Sikoly 3 stb.). Az ő tollából származik az Apáca-show és a Nászok ásza című vígjátékok forgatókönyve.

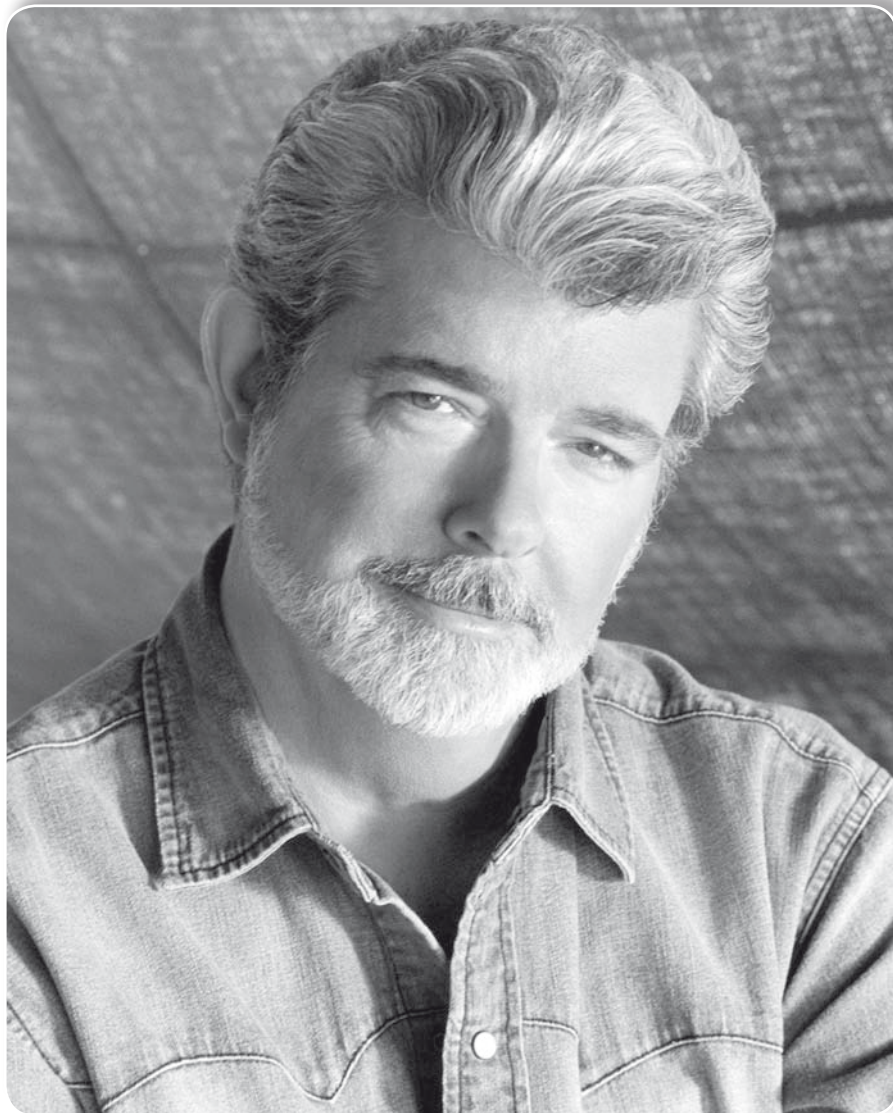
• **Harrison Ford számára a Star Wars volt a kezdet.**

– Jól mondd. A csibészes mosolyú csempész, Han Solo Leilának csapta a szelet. De Fordnak akkor még nem ment jól, ezért hivatásos áccsá képezte ki magát, néhány asztalosmunkája ma is Hollywood Hills környékének részét képezi. Hangstúdiókat is épített. A Csillagok háborúja és az Indiana

MENŐ FEJEK

Star Wars-nosztalgia

Jones-epizódok aztán az első vonalba lökték a színészt. Eredetileg ő alakította volna Alan Grant professzort is a Jurassic Parkban. Ford – annak ellenére, hogy nagy népszerűsége tette szert – csupán egy Oscar-jelölést nyert mind ez ideig. A színész elkötelezett környezetvédő, szakképzett mentőhelikopter-pilóta.

• **Mit mondhat a többiekéről?**

– Solo kapitány társának, Csubakkának bőrébe, vagy inkább szőrébe a brit színész, Peter Mayhew bújt annak idején a maga 218 centiméteres magasságával. Nem tud sok filmszerepet maga mögött. Ezt nem nagyon bánja, de szívesen öltözik be vukinak, hogy megjelenjen a Star Warsos rendezvényeken, amiből még mindig nagyon sok van. Megszerezte az amerikai állampolgárságot, és ma Texasban él a családjával. A nehezen

lélegző, mégis félelmet keltő Darth Vader nevű sötét jedi lovagot David Prowse alakította. Ma 77 éves, és sajnos rákban szenved. Érdekes, hogy Vader hangját egy másik színész adta, bizonyos James Earl Jones, akivel Prowse sokáig nem is találkozott személyesen. Szólok a két robotról is... Az egyik az arany színű protokoll droid, C-3PO, akit egy angol színész, Anthony Daniels alakított. A másik robotot, a kisméretű, henger formájú, csipogással kommunikáló R2-D2-t Kenny Baker keltette életre. Mindketten eltűntek a süllyesztőben. Kenny egyébként törpe volt a maga 112 centijével. Nos, nagyjából ez a gárda játszott a filmben. Megemlíteném még Frank Oz (Yoda), Billy Dee Williamsot (Boba Fett), Lando Carlissent (Solo kapitány barátja). Ugye, nehéz őket elfelejteni...?

B. Z.

Hogy hívják...?

- Hogy hívják az alacsony egyetemi tanárt?
- Mikroprofesszor.
- Hogy hívják a magányosan álló egérmutatót?
- Robinson Cursor!
- Hogy hívják a villamosszék nagytestvérét?
- Elektrón.
- És a kistestvérét?
- Elektromos kisülés.
- Hogy hívják a beteg hörcsögöt?
- Köhörcsög.
- Hogy hívják az orosz hegymászót?
- Iván Lepotyog.
- Hogy hívják a spanyol tolvajt?
- Lopez de Futasztán.
- Hogy hívják a japán hajóácsot?
- Fa Kenuba Fur Amuki.

Téves szám

- Halló, tessék! Cipőbolt!
- Jaj, bocsnát, eltévesztettem a számot...
- Semmi baj, hozza csak vissza, majd kicseréljük.

Miska és a tehén

- Miska! Hajtsd a tehenet a napra!
- Nem lehet, Józsi bá!
- Mér?
- Mer még csak a holdra jutottak fel az űrhajósok.

Lassíts!

- Beértünk már a városba?
- Biztos, mert egyre gyakrabban ütünk el valakit...
- Hát akkor lassíts!
- Én? Hát nem te vezetsz?

Pincér

- Pincér! Hány éves marhából hozott nekem ebédet??? - kiabál az egyik vendég.
- Uram, a marhához sós krumpli jár, nem pedig önéletrajz.

Egyes

- Tanár úr! Nem érdelem meg azt az egyest, amit a dolgozatomra kaptam!
- Egyetérték, de sajnos ez a legalacsonyabb jegy, ami adható!

Birkák

- A festőművész nézegeti a mezőn legelésző birkákat, majd megkérdi a pásztortól:
- Megengedi, hogy lefessek a birkáit?
- Nem is tudom... Hogy fogom aztán eladni őket?

Helyesírás

- Magyarórán a tanárnő megkérdezi Mórickát:
- Tudod-e, hogyan írjuk jól a hely szót... l-nyal vagy j-vel?
- Nekem mindegy. Tudja mit, tanár néni, írjuk úgy, ahogy akarja.

Beteg fog

- Végre kihúzta a doki a beteg fogamat.
- És most már nem fáj?
- Nem tudom, mert otthagytam az orvosnál.

Kannibálok

- A kutató az őserdei útja során egyszer csak találkozik egy bennszülöttel.
- Vannak önök között még kannibálok? - kérdi tőle.
- Á, nincsenek. A múlt héten ettük meg az utolsót.

Pszichiáter

- Pszichiáter a pácienshez:
- Előfordult már magával az, hogy hangokat hallott úgy, hogy közben nem látott senkit?
- Már többször is.
- Főleg mikor?
- Főleg akkor, amikor telefonálok.

Párizsban

- Párizsban egy turista az Eiffel-torony után érdeklődik.
- A második utca balra - magyarázza egy járókelő -, aztán jobbra, majd egyenesen. Nem tévesztheti el, az Eiffel-torony ott van rögtön a virsliárus mellett.

Feleltetés

- Szeptemberben az első nagy feleltetés következik. Senki nem akar első lenni, a tanár végül felajánlja:
- Aki elsőnek jelentkezik, egy jeggyel magasabb osztályzatot kap.
- Akkor tessék nekem beírni egy kettést - áll fel gyorsan Sanyi.

Borraivaló

- Mondja, pincér, mit keres az asztal alatt? - kérdi fizetés után a vendég az étteremben.
- Nézem, hogy nem pottyant-e oda a borraivaló.

- Néha olyan érzésem van, hogy magamban beszélek.

- Mit gondolsz, kiássuk most már? Már több mint egy órája nem ettünk fagyit.

Tapéta

Kiss átmegy Kovácshoz.
 – Kovács úr, maga a múlt héten tapétázta az előszobáját, hány tekercs tapétát vett?
 – Hát tízet.
 A következő héten megint átmegy Kiss Kovácshoz.
 – Kovács úr, nekem megmaradt hét tekercs tapétám.
 – Tudom, nekem is.

Vak koldus

A vak koldus koldul az utcán. Odajön hozzá egy ember, ad neki egy százast. Erre a koldus megszólal:
 – Uram, ez a százas már nincs forgalomban!
 Erre az ember:
 – Tegye csak el barátom, ez egy csodatevő százas... Már magát is látóvá tette!

Vízvezeték-szerelő

Kovácsékhoz becsenget a vízvezeték-szerelő:
 – Jó napot, maguknál van csőtörés?
 – Nem, nálunk minden rendben van.
 – Elnézést, maguk nem Szabóék?
 – Szabóék már fél éve elköltöztek.
 – Jellemző. Kihívják a szerelőt, aztán hanyatt-homlok elköltöznek...

Olasz étterem

A fiatalember imponálni akar a választottjának, ezért egy divatos olasz étterembe viszi vacsorázni. Miután megisznak egy palack bort, a fiú az étlap után nyúl.
 – Kérünk két „giuseppe spomdaluccit” – mondja a pincérnek.
 – Sajnálom uram, de az a tulajdonos! – feleli a pincér.

Sánta a cukrászdában

A sánta bemegy a cukrászdába:
 – Jó napot kívánok. Van rétes?
 – Sajnos nincs.
 A sánta elindul az ajtó felé. Bejön egy kis fiú, kér egy rétest, kifizeti és kimegy. A sánta visszamegy és megkérdezi:
 – Nekem mért nem adott rétest?
 – Hát tudja: Aki nem lép egyszerre...

Hallottad?

– Hallottad, Béla? Egy autó elütött egy kémenyseprőt.
 – Na, ez hallatlan! Már a tetőn sincs biztonságban az ember!

Gyorsan kérdező ember

A gyorsan kérdező ember találkozik a szűkszavú kislánnyal:
 – Hogyhívnakhovamészmitviszelakosaradban?
 – ESZTERGOMBA.

Sport

– Sportolsz?
 – Igen, jógázom. Ráereszkedem a gerincemre, és erősen figyelek egyetlen pontra.
 – És mi az a pont?
 – A televízió.

Osztás

– Évike, ha van 14 szem cukrod, és annak a felét az öcsédnek adod, hány szem cukrod marad?
 – 10.
 – De Évike, te nem tudsz osztani!
 – Én tudok, de az öcsém szerencsére még nem!

Hajótöröttek

Két hajótörött evickél a tutajon. Az egyik egyfolytában ordít:
 – Segítség! Segítség!
 A társa rászól:
 – Ne csapj ilyen rettenetes ricsajt! Elfelejtetted, hogy a Csendes-óceánon vagyunk?

Horgászok

Két barát horgászik egy tóban. Először fognak egy teáskannát, aztán egy fazekat, majd végül egy cipő akad a horogra. Egymásra néznek, és az egyikük megszólal:
 – Te, menjünk innen! Itt lakik lenn valaki.

Probléma

Két barát beszélget, mondja az egyik:
 – Te, van egy nagy problémám!
 – Tényleg? Mi az?
 – Olyan történés vagy cselekedet, mely egy vagy több személynek hirtelen vagy tartós gondot okoz. De nem ez a fontos, hanem hogy van egy problémám...

Jól van?

Két barlangász egy ismeretlen barlangrendszerrel indul felfedezni. Egyszer csak egyikük egy kürtőben zuhanni kezd. A másik utánakiabál:
 – Hé, jól vagy?
 – Igen!
 – Nem ütötted meg a lábad?
 – Nem.
 – A kezed?
 – Nem.
 – A fejed sem fáj?
 – Nem!
 – Akkor talán kimászhatnál...
 – Nem tudok, mert még nem értem földet.

– A felesége megtalálta a bankkártyáját, és elment vásárolni.

– Még jó, hogy apa velünk van, különben nagy bajban lennénk...

Márai Sándor

Szindbád hazamegy

(Részlet)

– Adhatjátok a bort – mondta, s megtörlölte a szájkendőjével szája szélét, eltolta a tányért, és sértődötten nézett a levegőbe. – Fél litert hozzá, szódával – folytatta megvető hangon. – Elébb megízlelem, mert nem bízom a boraitokban. Már csak ott kapni tiszta bort Pesten, ahol a kápolnai csatáról festett kép olajnyomata függ, s a vendégek asztalai alatt tele van a padló cigarettacsutkával. Így dohogott a hajós. A főpincér, az ételhordó és a boros oly boldogan, megkönnyebbülten siettek teljesíteni parancsait, mintha az ebéd végeztével nagy veszedelem vagy tűzvész veszélye vonult volna el a „London” felől. Az italhordó elhozta a bort, Szindbád színültig töltötte a kis, talpatlan, vastag és kemény fogású zöldüveg poharat, magasba emelte az italt és a világosság felé tartotta. Aztán megízlelte a bort, elgondolkozva forgatta szájában az első, langyos kortyot, összehúzott szemöldjei alól gondterhesen nézett a mennyezetre s fejét hátraszegve, kortyolni kezdett. A kis, vastag üvegből öntött pohárnak olyan kellemes fogása volt, hogy pontosan elfért Szindbád öklében, mint egy falusi hajadon tenyere. A boros kimeresztett szemekkel, aggódva követte Szindbád nyeldeklőjének mozdulatait.

Szindbád lenyelte a bort, s egy pillanatra így maradt, csukott szemekkel, mint aki a lélek legmélyebb tárnáiba szállott alá s nem akar idő előtt elsietetten nyilatkozni. Még az idegenek is átértékelték a teremben e pillanat fontosságát, mikor Szindbád, ebéd és sörítal elfogyasztása után, leengedi sokat ízlelt, sokat próbált torkán az első korty bort. – Iható! – mondta aztán Szindbád óvatosan, s felnyitotta szeméit.

E pillanatban a nap is ragyogni kezdett, s meleg fényel árasztotta el a „London” füstös termeit. Most, mikor a hajós visszavonhatatlanul kimondta véleményét, a tulajdonos is fellélegzett a pénztárfülkében s a főpincér örömeiben kezét dörzsölte és halkan füttyörészve sietett a konyhabejáratot övező spanyolfal mögé, ahol sebtiben cigarettázni szoktak s a fiókos szekrényben hideg sonkaskocka-maradékokat és Szindbád alig érintett körözött liptajját őrizték

a pincérek. Mindenki megkönnyebbülten érezte, hogy a nap nagy kérdése eldőlt, s a hátralévő fejlemények már csak természetes következményei Szindbád állásfoglalásának. A hajós mélyen lelkébe nézett és megfontolta szavát, mielőtt kimondta az ítéletet. Bor dolgában nem szerette Szindbád a tréfát.

Őszintén szólva, már egyáltalán nem bízott Szindbád a borokban, melyeket a pesti vendéglők némelyikében mértek. Mind e neszeményiek, inárcskakucsiak, domoszlói hárslevelűek, rajnai rizlingek, zöldszilvánik, soltvadkerti kadarok, füredi, csopaki nedük, bikavérek, egri sillerek, villányiak, sasadi vörösek, arácsi asztaliak, kéknyelűek, badacsonyi fehérek talán már csak a helyszínen s egyes, a hajós és elvbarátai által igen nagy múgonddal, áhitattal kiválasztott, számon tartott és szigorral ellenőrzött pesti és budai bormérésekben voltak élvezhetők. A hajós is hajlott a felfogásra, hogy igazi bort talán már csak olyan kocsmákban mérnek, ahol nem adnak a bor mellé meleg ételt. A borértők világában forradalmi újításnak számított az is, mikor egyes nevesebb bu-

dai vagy pesti bormérők elhatározták, hogy zöld olajfestékkel lakkozott asztalaikon egy-egy tál pörköltet vagy meleg házikolbászt is elfogyaszthat a bor mellé a vendég. Az igazi kocsmá más volt. Kegyhely volt az, a férfiúi élet egyik zarándokhelye, a merengés, múltba nézés, jövőt szemlélő ábrándozás komoly és ünnepélyes gyűllye. Szindbád oly gondterhes emlékezéssel tartotta számon a helyeket, ahol még igazi bort mérnek, mint a búcsúsok a híresebb búcsúk és vásárok színhelyeit. Mert a bor nemcsak mámort adott a magyarnak, hanem feledkezést is. Ezért kedvelte a bort Szindbád nyugodtan és rendszeresen, ahogy magyar férfihoz illlett... Szindbád hitt benne, hogy csak a magyar tud méltósággal inni. Mindenki más csak iszákoskodott és torkát locsolta.

Kedves Olvasó Tanulók!

A bor(ivás) irodalmi tematizációja képezi mai rovatunk témáját. A borivás kultusza – miként az **Márai Sándor** (1900–1989) **Szindbád hazamegy** (1940) című regényének közölt részletében nyer kifejezést – nem azonos a részegeskedés folyamatával, hanem a bor tisztületének és az élet ünneplésének, az érzések és élmények kifejezésének egy formája. Az irodalomban műfajitípus a *bordal* – Balassi Bálint „borivóknak való” megjelöléssel ellátott dalaitól Csokonai Vitéz Mihály anakreoni versein (Miért ne innánk?, Szerelmedal a csikóbőrös kulacsához stb.), Vörösmarty Mihály kultikus *bordalain* (Fóti dal, Keserű pohár, Rossz bor), a(z) – állítólag – bort sem kedvelő Petőfi Sándor témához tartozó költeményein át napjainkig fellelhető egy ilyen vonulata költészetünknek.

A mai Gyöngyhalászban Márai Sándor Krúdy-regényének, azaz a (19–20.) századforduló magyar kávéházi/irodalmi életét és jellegzetes alakjainak (mindenekelőtt Krúdy Gyulának) a világát bemutató *Szindbád hazamegynek* itt közölt részlete révén olvashattok a borkultuszról. Aztán itt van **Vörösmarty Mihály** (1800–1855) talán legismertebb *bordala*, a **Fóti dal**, amelyre sajátos módon (tagadólag, eltávolodó szemlélettel) reagál saját opusán belül, mindenekelőtt a *Keserű pohár* és *A vén cigány* című költeményeiben. S végül **Orbán Ottónak** (1936–2002) a régi magyar énekhagyományra, alkalmi költészetre reflektáló, a magyar nyelvrokonság ürügyén „viccelődő”, szójátékokra épülő verse.

Játék és keresés lehet egy ilyen típusú irodalomolvasás alapja. Felderíteni, milyen kultúrtörténeti és intertextuális vonzatokon alapul Márai regényében a Szindbád–Krúdy alteregó, vagy keresés tárgya lehet azoknak a nyelvrokonságnak a története, akikre az Orbán-vers szójátékai utalnak (ugor, vogul, osztyák, zürjén), s ki az a Stephanus de Bella, aki ennek az ironikus köszöntőnek a címzettje! Jó olvasást, jó munkát!

Bence Erika

Fölfelé megy borban a gyöngy;
Jól teszi.
Tőle senki e jogát el
Nem veszi.
Törjön is mind ég felé az
Ami gyöngy;
Hadd maradjon gyáva földön
A göröngy.

Testet éleszt és táplál a
Lakoma,
De ami a lelket adja,
Az bora.
Lélek és bor két atyafi
Gyermekek;
Hol van a hal, mely dicső volt
és remek?

Víg pohár közt édesebb a
Szerelem.
Ami benne keserű van,
Elnyelem.
Hejh galambom, szőke bimbóm,
Mit nevensz?
Áldjon meg a három isten,
Ha szeretsz.

Érted csillog e pohár bor,
Érted vív,
Tele tűzzel, tele lánggal,
Mint e szív;
Volna szívem, felszökelve
Mint a kút,
Venni tőled vagy szerelmet,
Vagy bucsút.

Hejh barátom, honfi társam,
Bort igyál.
Víg, komor, vagy csüggeteg vagy,
Csak igyál.
Borban a gond megbetegszik,
Él a kedv.
Nincs a földön gyógyerőre
Több ily nedv.

Borban a bú, mint a gyermek,
Aluszik.
Magyar ember már busúlt sok
Századig.
Ideje hogy ébredessen
Valaha:
Most kell neki felvirúlni
Vagy soha.

Bort megissza magyar ember,
Jól teszi;
Okkal-móddal meg nem árthat
A szeszi.
Nagyot iszik a hazáért
S felsívít:
Csakhogy egyszer tenne is már
Valamit.

No de se baj, másképp leszen
Ezután;
Szóval, tettel majd segítsünk

Vörösmarty Mihály

Fóti dal

A hazán.
Ha az isten úgy akarja
Mint magunk,
Szennyet rajta és bitor bűnt,
Nem hagyunk.

Rajta társak hát, igyunk egy
Húzamost;
Bú, szerelmek, házi gondok
Félre most:
A legszentebb –, legdicsőbbért
Most csak bort,
De ha kellend, vérben adjunk
Gazdag tort!

A legelső magyar ember
A király:
Érte minden honfi karja
Készen áll.
Lelje népe boldogságán
Örömet,
S hír, szerencse koszorúzza
Szent fejét!

Minden ember legyen ember
És magyar,
Akit e föld hord s egével
Betakar.
Egymást értve, boldogítva
Ily egy nép
Bármi vésszel bizton, bátran
Szembe lép.

Ellenség vagy áruló, ki
Hont tipor,
Meg ne éljen, fogyjon élte
Mint e bor.
Áldott földe szép hazánknak,
Drága hon,
Meg ne szenvedd soha őket
Hátadon!

S most hadd forrjon minden csep bor
Mint a vér,
Melyet hajdan frígyben ontott
Hét vezér;
S mint szikrája a szabadba
Felsiet,
Úgy keresse óhajtásunk
Az eget.

Légyen minden óhajtásunk
Szent ima,
S férfikeblünk szent imáink
Temploma.
És ürítsük a hazáért
E pohárt:
Egy pohár bor a hazáért
Meg nem árt.

Érje áldás és szerencse
Mindenütt,
Ahol eddig véremésző
Seb fekütt.
Arca, mely az ősi bútól
Halavány,
Felderüljön, mint a napfény
Vész után.

Hú egység tartsa össze
Fiait,
Hogy leküzdje éjszak rémes
Árnyait:
Künn hatalmas, benn virágzó
És szabad,
Bizton álljon sérthetetlen
Jog alatt.

S vér, veríték vagy halál az,
Mit kíván,
Áldozatként rakjuk azt le
Zsámolyán,
Hogy mondassuk csend s viharban:
„Szent hazánk:
Mégfizettük mind, mivel csak
Tartozánk.”

1842. október 5.

Orbán Ottó

Ugorj, vogul, osztyák a bort (Zürj ének)

Augusztus 20-adyk napján éneklik Szigligeten és környékén, tűz mellett, medvebőrben izzadva

Monsignore Stephanus de Bella
cellájába misebort cepel, la –
jobb az, mint a szöges ostor,
ha már a világ kolostor!

S noha ahány bűn, fölróva a listán,
ezt még elnézi az Isten is tán,
és sokáig éltet, István.

Most pedig én, az énekmondó,
lekapom a kalapom,
a kalapom, ami nincs,
mégis lekapom
a fejemről e lapon
(költői alapon),
hogy lengessem – Jön a medve! –,

te meg kedved kerekedve
– Jut neki is! –

vissza ints.

Hogyan zárjuk be egyszerre az összes alkalmazásunkat?

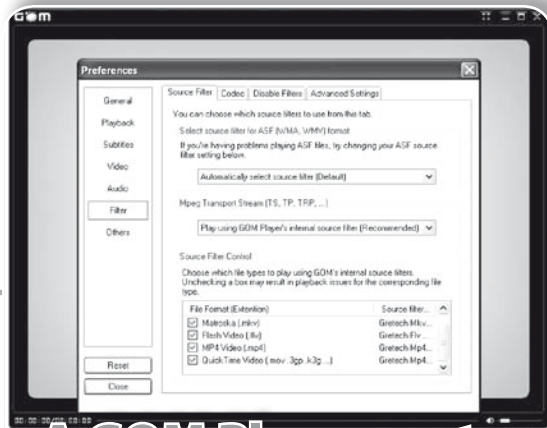
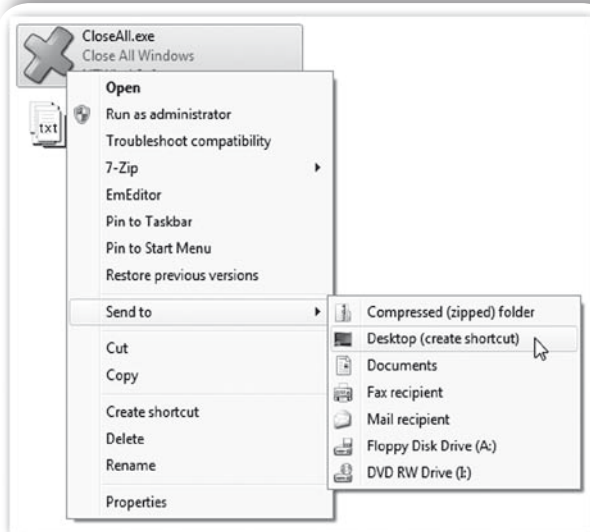
A Close All segítségével egyetlen kattintással bezárhatjuk az összes futó alkalmazást.

Amikor sok alkalmazásunk fut, és sietve kell őket bezárniuk, az egyenkénti megoldás nem túl hatékony módszer. Bár a Windows a Shift + bezárás ikon egyidejű megnyomása esetén az összes azonos ablakot bezárja (például Intéző), az összes alkalmazás egyszerre való leállítására nincs beépített megoldás. Ilyen ingyenes kiegészítő azonban például a Close All.

A telepítést nem igénylő szoftver kevés erőforrást használ, a forrásmappából elindítva pedig azonnal bezárja a megnyitott programokat. Elkerülendő a mappából való indítást, az exe fájlhoz készíthetünk parancsikont az Asztalra, a Start menübe vagy a tálcára is. Ha viszont valamelyik programunkat (pl. az internetböngészőnket) sose akarjuk bezárni, a Close Allhoz kivételek is rendelhetők...

A Close All itt érhető el:

<http://www.ntwind.com/software/utilities/close-all.html>

A GOM-Player esete a QuickTime videóval

Érdekes problémával szembesültünk a minap: QuickTime (.mov) formátumú kisvideót akartunk lejátszani komputerünkben, és azzal a szomorú ténnyel kellett szembesülni, hogy az eddig univerzálisnak tartott GOM Player lejátszónk nem ismerte föl a .mov formátumot!

Letöltöttük hát az Apple QuickTime Playerét (mely óriási, ormotlan és csak erre a formátumra készült), és megnéztük filmcséknket (ez egyébként egy Nikon fényképezőgéppel készült Full-HD kisvideó volt). De az ördög nem hagyott nyugodni: rákerestünk hát az interneten, létezik-e valami megoldás a GOM Player (amit mindenkinek csak ajánlani tudok!) és a .mov összepárosítására. És kiderült: nemcsak hogy létezik, de pofonegyszerű a megoldás! A GOM Player ugyanis LEJÁTSSZA a .mov videókat, csak az alapbeállításában (ki tudja, miért) ez az opció ki van kapcsolva!

A teendő tehát:

1. Letöltjük és telepítjük a GOM Playert (<http://www.gomlab.com>), ha netán még nem lenne ott a gépünkön.

2. Megnyitjuk a GOM Playert, a jobb egérgombbal ráklikkelünk az üres sárga képernyőre, és a megjelenő helyi menüből a Preferences opciót választjuk (vagy simán nyomjunk egy „F5”-öst).

3. A megjelenő (Preferences, azaz Tulajdonságok) menüablak bal felében kattintsunk a Filterre, közben győződjünk meg, hogy a jobb oldalon a Source Filter fül az aktív. Menjünk a File format (Extension) ablakocská legaljára, és föltűnik a QuickTime Video, mely előtt a négyzetecske nincs bejelölve. Egy egérr kattintással pipáljuk ki a jelölőnégyzetecskét, s ezzel a probléma megoldódott.

4. A Close gombra klikkelve lépünk ki a beállító menüből. GOM Playerünk ettől a pillanattól kezdve le fogja játszani a QuickTime (.mov, .3gp, .k3g) videókat is!

Hogyan cseréljük automatikusan a háttérképeinket?

Noha számtalan háttérképkezelő program található a neten, és bizonyos szinten maga a Windows is foglalkozik ezzel, érdemes egy erre szakosodott ingyenes programot keresni, ha szeretnénk, hogy képernyőnk háttérképe (az általunk beállított módon) váltakozzon. A Wallpaper Master egy a sok erre képes alkalmazás közül. Ez egy olyan nagy tudással és testre szabhatósággal rendelkező program, amely háttérképek kezelésére szakosodott; illetve arra, hogy ezeket bizonyos időközönként kicserélje helyettünk. A cseré intervalluma mellett a háttér elhelyezését is beállíthatjuk, sorrendet készíthetünk, illetve értékelhetjük is a képeket.

A bal oldali panelen kedvencek listát is készíthetünk, a jobb oldalon pedig megadhatjuk az előbb említett beállításokat. Az alkalmazás ingyenes változata bármennyi mappát képes kezelni, azonban kategóriánként csak 5000 hátteret engedélyez. Letöltés itt:

<http://jamesgart.com/wallpaperchanger/download.html>

(Wallpaper Master Freeware – V2.16 – jó régi változat az ingyenes, de Windows 98-tól Windows 7-ig mindennel működik!)

HOROSZKÓP

KOS

Nyugodtan mélyedj el a dolgokban. Nem sok értelme van a felszíni kapirgálásnak. Energiáidnak köszönhetően sok információt szerezhetsz. Egy új készülék szórakoztató játékszerré válik. Váratlan hírtelenséggel berontanak hozzád a barátaid, hogy kellemesen töltsétek együtt az időt.

BIKA

Minden a teljesítményről fog szólni, ami neked meglehetősen jól megy mostanában. De ne feledd, a pihenésre is elegendő időt kell szánnod! Jól meegy a sorod, feltéve, ha nem fogsz túlságosan ambiciózus dologba. Ha egy mód van rá, mulassd egyet a barátaiddal.

IKREK

A tűzzel játszol, úgyhogy nem ártana megkérned valakit, hogy figyeljen kicsit rád. Ha olyasmivel foglalkozol, ami nem igazán a te asztalod, kérj segítséget! Gondtalanok és könnyűnek érzed magadat. Új ismerősökre tehetsz szert, legyél nyitott minden iránt.

RÁK

A héten minden téren tarolni fogsz, és ez senkinek nem fogja elkerülni a figyelmét. Nem kapnak sokkot az eredménytől, de mindenképpen örülnek majd neki. Használd okosan az idődet, és valamilyen nyereségre teszel szert. A családi ügyek kerülnek előtérbe. Kellemes egyetértés jellemzi az estét.

OROSZLÁN

Szükséged lesz a barátaidra, akikben megbízol. Szívességet kell kérned valakitől, de cserébe is várnak valamit. Ha nem tudod állni a szavad, inkább maradj ki ebből! A személyiségeddel új barátokat szerzel. Kedvesek hozzád az emberek. Menj társaságba, vegyülj el a többiek között, és hozd saját magadat! Így biztosan sikered lesz.

SZŰZ

A szíved szerint bezárkóznál kis lelki világodba, és nagy dolgokon elmélednél, sajnos az élet nemcsak ebből áll. Biztos, hogy valaki meg fog akadályozni ebben. Az egyik barátod felidegesíthet a szokatlan viselkedésével. Őrizd meg a jó kedélyedet! Gondolj arra, hogy a barátod magatartásának oka van, s próbáld kideríteni azt.

MÉRLEG

Minden összejön a héten, ami elég drámai helyzeteket eredményez. Ne szívd mellre a kritikát, mindegy, hogy tanártól vagy osztálytárstól kapod! Ne spekulálj! Nem épp a legtisztességesebb dolog, s ez az időszak egyébként sem alkalmas rá. Válaszd az egyenes utat!

SKORPIÓ

Kerüld az olyan helyzeteket, amelyekre nem vagy felkészülve! Jobban jársz, ha nem kísérletezel, és tartod magad a megszokottakhoz. Valaki tanácsot adhat, még ha nem is kérted ki a véleményét. Legyél vele toleráns, csupán a jóindulat hajtja az illetőt. Neked viszont nem kötelező felhasználnod a tanácsát.

NYILAS

Ha kezd furcsán alakulni a helyzet, gondold át az értékrended, és csak azokkal a dolgokkal foglalkozz, amik prioritást élveznek. Persze a barátaidról se feledkezz meg! Egyik barátod bajba kerül, és te nem félsz a nyilvánosság előtt is kiállni mellette. Zsúfolt a programod, este mégis jut idő a szerelmedre.

BAK

Lépj tovább az első benyomásnál. Jók a megérzéseid, de sokkal több információra lesz szükséged, mint amit elős alkalommal látsz. A lényeg, hogy jó úton jársz! A vidámságodnak köszönhetően minden, amibe belekezel, sikerrel kecsegtet. Idegeskedni fogsz egy kicsit egy teljesen lényegtelen dolog miatt.

VÍZÖNTŐ

Többnyire csendes, nyugodt hangulatban leszel, amitől azt fogják hinni a többiek, hogy valami bajod van. Most csak a kötelességeiddel foglalkozz, a többi nem számít. A sulival kapcsolatos hírek részben jók, részben rosszak is lehetnek. Kerüld a féltékenységet!

HALAK

Minden a kommunikációról fog szólni. Ha valakinek problémája akad, ne hagyjástok szó nélkül a dolgot, mert csak elmérgesedik a helyzet. Beszéljétek meg! Idejében észreveszed, hogy nem jó helyen vagy, és odébb is állsz, ha szükséges. Kerüld a szokatlan helyzeteket! Ha lehetséges, maradj a már ismert barátaid körében.

Szabadulj meg a mitesszerektől!

Mindenki makulátlan, tiszta arcbőrré vágyik. A mitesszerek azonban nagyban ronthatják az „összképet”, megkeserítik a mindennapjainkat, és sok embernek komoly önbizalomhiányt is okoznak. Nem hiába, senki sem szereti felfedezni őket az arcán, és mindenki gyors és hatékony megoldásokat keres likvidálásukra. Te is küzdesz ellenük? Nem vagy egyedül. A tinédzserek csaknem 80 százaléka, a felnőtteknek pedig 20-30 százaléka szenved a kis fekete „betolakodóktól”. Bár sokan azt hiszik, a mitesszerek nem feltétlenül a zsíros bőr velejárói. Legjellemzőbb előfordulási helyük a homlok, az áll és az orr. Mi is a mitesszer? Ha a faggyú nem tud megfelelő mértékben kiürülni a szőrtüszőn, és eltömődik, megjelenik a mitesszer. Az apró fekete pontok, szennyezett mitesszerek. Ezekből pattanások alakulhatnak ki. Tulajdonképpen nyitott pórust is jelent a mitesszer, ami azért fekete, mert a piszok megül a kis mélyedésben. Akkor keletkezik, ha az arcbőrödöt nem tisztítod rendszeresen.

Mikor a legjellemzőbb a kialakulása?

A bőr túlzott faggyútermelésekor, ami a kamaszkorban jellemző leginkább. Ebben a

korban felborul a hormonháztartás, és csak 20-21 éves korra normalizálódik.

Megelőzés

A legegyszerűbb ellenszere a mitesszerek kialakulásának a rendszeres és alapos arc tisztítás. Az arcbőrödöt naponta kétszer kell tisztítanod. Este a napi szennyeződésektől kell megszabadítani, reggel pedig az éjszakai méregtelenítő folyamat bőrre kiülő eredményétől. Az arclemosód használatát mindig kövesse az arctonik, mely összehárja a pórusokat. Hetente egyszer radírozd át az arcodat. A táplálkozással is sokat tehetsz a bőrödért. Az E-vitamin védi a bőrt, ahogyan az esszenciális zsírsavak is. Mivel az E-vitamin zsírolékony, ezért a zsíros, kalóriadús ételcsoportokban található meg.

Vedd fel a kesztyűt a mitesszerek ellen!

1. Használj olajmentes kozmetikai és szépségápolási termékeket!
2. Szorgalmasan tisztítsd az arcbőrödöt mindennap legalább kétszer. Ne mosd az arcodat túl erősen, ne sikáld, ne dörzsöld az arclemosóval perceként át, mert így „lemo-

sod” károsítod az arcodon lévő természetes védőréteget.

3. Soha ne állj neki otthon szakszerűtlenül nyomkodni a mitesszereidet! A bőröd vörös és gyulladt lesz.

4. Használhatsz tojásos, mézes arcpakolást a T-vonaladra, amit aztán hagyj megszáradni az arcodon, és meleg vízzel mosd le.

5. A gőzölés csodákra képes. Hetente egyszer vagy kétszer gőzöld az arcodat. Miután végeztél, egy törülközővel óvatosan dörzsöld át, majd öblítsd le tiszta vízzel.

6. Piszkos kézzel és körömmel soha ne állj neki nyomkodni a bőrödöt! Nagyon nehéz megállni, de gondold csak bele, mennyi kárt teszel ezzel a bőrödnek. A helytelenül „megkínzott” mitesszerek gyulladt pattanássokká alakulnak.

7. Fordulj orvoshoz, bőrgyógyászhoz, ha a makacs mitesszerek egyre csak szaporodnak, és súlyosbodik a helyzet.

Szeretnél még javítani a jegyeiden?

Ha azt szeretnéd, hogy az év végi hajtásban sikerüljön még javítani, legjobb, ha a suliban töltött időt okosan használod fel. Ez azt jelenti, hogy érdemes odafigyelni, és a hallottakat egy jól használható jegyzet formájában rögzíteni. Mitől jó egy jegyzet? A jegyzetek csak akkor lehetnek a segítségére, ha azok rendezettek. Ezért mindig figyelj arra, hogy ugyanazon tantárgy jegyzeteit mindig egy helyen tartsd! A színes mappák, irattartók nemcsak a rendszerezésben segítenek, hanem a szobád hangulatát is feldobják.

Óra előtt

Óra előtt alaposan olvasd át az előző órai jegyzeteidet, és a benned felmerülő kérdésekről állíts össze egy listát. Ne felejtse el feltenni őket a tanárodnak!

Óra alatt

Használj ki az órán eltöltött időt a lehető leghatékonyabban (ha már egyszer úgyis ott vagy...) Jegyzetelj! A jegyzeted akkor lesz igazán jó, ha figyelsz a következőkre:

– Csak a tanár által elmondottak lényegét írd le, nem kell minden elhangzott szót papírra vetned!

– Hagyj helyet a jegyzeted szélén, hogy a későbbi odatartozó magyarázatoknak legyen hely.

– Írás közben is rendszerez! Szedd pontokba a legfontosabb dolgokat, húzd alá, ami hangsúlyos!

– Jelöld számokkal vagy az ábécé betűivel a fő és alpontokat!

– Jelöld meg a kulcsszavakat, dátumokat, képleteket!

– Kérdezz bátran, ha valamit nem értesz! Jobb tisztázni még most, mikor az anyag még friss a fejedben!

Óra után

Még aznap nézd át az iskolai jegyzeteidet, hogy ki tudd egészíteni mindazzal, amit órán nem tudtál leírni! Húzz alá, kari-

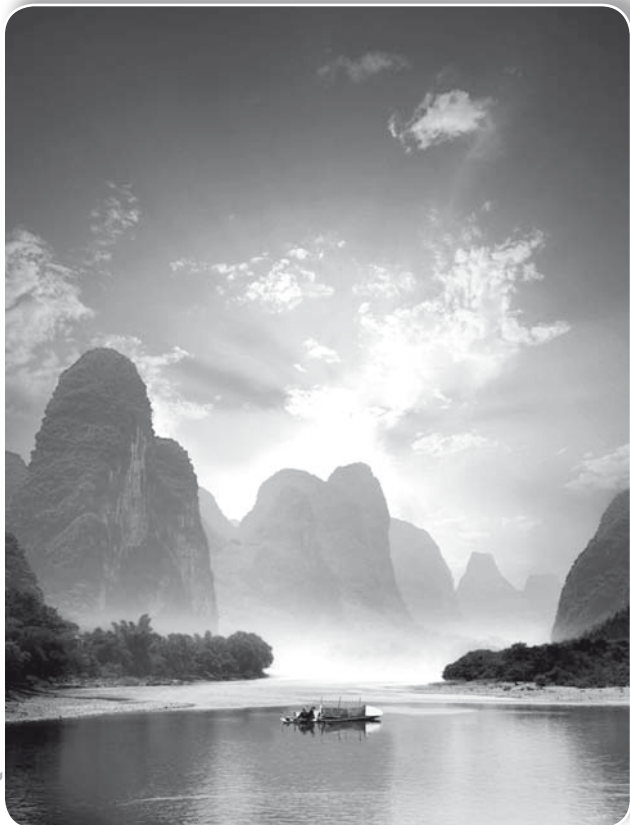
kázz be, jelölj ki minden fontosabb adatot. Ha valamit nem értesz, kérj segítséget az osztálytársaidtól! Miután átismételted az anyagot, a papír szélére írd ki a kulcsszavakat vagy azokat a kérdéseket, melyekre szerinted a tanár a következő dolgozatban kíváncsi lesz. Minden oldal aljára érdemes egy vázlatot írni, ami nemcsak a memoralizálást, hanem a későbbi átnézést is megkönnyíti.

Ismétlés

Miután a fent leírtakat végigcsináltad, rájössz, hogy igazán megkönnyítetted a tanulási folyamatát. Ismétléshez elég, ha kvíz-kérdésként használod az oldaljegyzetben található szavakat.

Ragasszkodj a módszerhez

Ha ez a módszerrel jegyzetelsz és tanulsz, elég, ha az adott napon, illetve hétvégén egyszer átfutod a tananyagot, s dolgozatírás előtt már többé nem kell hosszú órákat tanulással töltened. Ha esetleg ez a módszer neked mégsem válik be, próbáld ki másfajtaikat. Kérdezd meg a barátaidat, osztálytársaidat, ők hogyan tanulnak, milyen stratégiával készülnek fel az órákra.

A környezet

A környezet – nagy szó. Az ember úgy szeretné, hogy a környezete szép, tiszta, számára megfelelő legyen, ám ez nincs mindig így.

A környezetvédelem nagyon fontos. Április 22. a Föld napja, ilyenkor különféle akciókkal hívjuk fel a figyelmet a Földre, vagyis a környezetünk megóvására, az energiatakarékosságra és a szelektív hulladékgyűjtésre. Már gyermekkorban el kell kezdeni a környezettudat fejlesztését. Bizonyított, hogy a falvakat és a városokat borító szemét elborzasztó jelenség, de megfelelő hozzáállással kezelhető, melyet talán még ma sem késő elkezdni, új szokásokat kell kialakítanunk. Úgy is elmehetünk egy szemétkupac mellett, hogy elfordítjuk a fejünket, befogjuk az orrunkat, de azt is megtehetjük, hogy megtanuljuk újrahasznosítható nyersanyagokként szétválogatva a megfelelő helyen és módon összegyűjteni. Tehát a Zöld út felé kétféle fontos célunk van: a hulladék begyűjtése és a fásítás. Ezek olyan dolgok, amelyek környezetünket tisztábbá teszik, és néhány évtized múlva a fásorok védőpajzsként magasodnak majd a termőföldek között. A környezet kellő szintű megismerésével, megvédésével közelebb kerülünk hozzá, és sajátunknak érezzük, pl.: a fásítás. Nagyon gyakran megtréfál bennünket az időjárás, megszoktuk, hogy nyáron van a legmelegebb, és kívánjuk a hűst hozó záporokat. Valami azt sugallja, hogy különös változások történnek körülöttünk. A sarkvidékeken megváltozott az átlagos hőmérséklet, és a jéghegyek lassan olvadni kezdtek. A tények azt bizonyítják, hogy valamit elrontottunk, a tervszerűtlen növényirtásért a természet környértelenül visszavág. Egy terület klímáját a növényzet, a levegő páratartalmának változása közvetlenül is károsíthatja, megváltoztatja a természetet és az életkörülményeket. A természet egysége hozzájárul az éghajlat formálásához.

Ültessünk fákat szerte a sík mezőkön, és őrizzük meg környezetünket, így enyhíthetjük a természet haragját.

Óvd a fákat, fűvet, rétet,

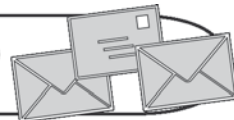
Környezeted hagyd meg szépnek!

Óvj meg tavat s mezőt, zöldet,

Így kíméljük a Földet!

Zserai Petra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

MIZUJS?

Könyvtárban voltunk

Egy szép napsütéses napon elmentünk az osztállyal a könyvtárba.

A megbeszélés szerint tizenkét órakeret kellett a könyvtár előtt lennünk. Útban a könyvtár felé viccelődünk és jókat nevetgélünk. Kicsit hamarabb érkeztünk meg, de addig sem unatkoztunk. Picit később megjött a tanárnő is. Bevezetett minket a nagy épületbe, és helyet foglaltunk. A könyvtáros néni köszöntötte a tanárnőt és az osztályt. Ismertetőjében kitért a számítógép és a könyv közötti különbségre. Még azt is elárulta, hogy neki melyik a szimpatikusabb, persze hogy a könyv áll közelebb a szívéhez. Aztán bemutatott néhány érdekes könyvet. Mesélt nekünk a könyvek írójáról. Felhívta a figyelmünket e könyvek szépségére, díszítésére. Az összes bemutatott könyvnek felolvasta a tartalmát. Megkérdezte tőlünk, hogy mi mit szoktunk olvasni. Az osztály néhány tanulója válaszolt is a kérdésre. Később még beszélgettünk egy kicsit, majd nézegethettük, olvasgathattuk a könyveket. Én is csatlakoztam a többi tanulóhoz, mindannyian olvastunk. Sajnos szorított bennünket az idő, mennünk kellett matematikaórára. Elkészöntünk a könyvtáros nénitől, majd célba vettük az iskolát, azaz elindultunk. Visszafelé is jól éreztük magunkat. Éppen odaértünk az órára.

Nagyon jó volt, hogy meglátogathattuk a falusi könyvtárat. Jól éreztem magam, és próbáltam odafigyelni. Remélem máskor is elme gyünk.

Szabó Lóránt, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Óbecse, Samu Mihály iskola

Március 4-én tartották meg a községi magyar nyelv és nyelv-helyességi versenyt. Kolompár Blanka első helyezett az ötödikesek csoportjában.

Március 10-én került sor a Simonyi Zsigmond helyesírási versenyre. Az Újvidéken megtartott körzeti versenyen az ötödikes Kolompár Blanka, a hatodikos Varnyú Adél és a nyolcadikos Surján Bernadett első helyezést ért el. A hetedikes Magyar Zsófia és a hatodikos Firsing Karolina harmadik lett.

Március 17-én a községi történelemversenyen Tomić Radovan ötödikes tanuló harmadik helyezést ért el.

Április 17-én iskolánk tanulói tojástörő versenyt tartottak. Legügyesebb Sidi Čaba nyolcadikos, és Željana Rusmin hatodikos diák lett.

Április 20-án került sor a körzeti magyar nyelv és nyelv-helyességi versenyre. Kolompár Blanka ötödikes tanuló első helyezést ért el.

Április 22-én tartották meg az újvidéki Petőfi Sándor iskolában a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny tartományi döntőjét. Varnyú Adél hatodikos tanuló első, Kolompár Blanka ötödikes tanuló második lett. Összesítésben a legjobb nyolc között szerepelt Varnyú Adél is. A döntőre május 26-án Budapesten kerül sor.

– **Szőke Karolina**

Mennyire vagy érett a korodhoz képest?

Még mindig úgy gondolod, hogy anyu és apu majd megoldja, vagy már te intézed a saját ügyeidet?

1. Valaki szerdán kölcsönad egy CD-t, és kéri, hogy add vissza vasárnap.

- a) Elfelejtetted, és szintén kölcsönadod a barátnődnek.
- b) Nem találod, ezért veszel egy új CD-t.
- c) Ahogy ígérted, visszaadod vasárnap.

2. A szüleid megkérnek, hogy készíts ételt az öcsédnek.

- a) Elküldöd az öcsédet, vegyen egy szendvicset.
- b) Gyorsan elkészítesz egy mélyhűtött készételt, és berakod a tévé elé.
- c) Finom vacsorát csinálsz mindkettőtöknek.

3. Kapsz a nagymamától egy ötezerest.

- a) Elveszted valahol a szobádban.
- b) Végre megint elmehetsz shoppingolni.
- c) Azonnal elteszed, és megszépeled.

4. A tanárod rajtakap, amint puskázni próbálsz a padtársad füzetéből.

- a) Természetesen letagadod, és vádaskodni kezdesz, hogy biztosan pikkel rád.
- b) Halkan bocsánatot kérsz, és bizonygatod, hogy csak véletlenül néztél oda.
- c) Belenézel a szemébe, és megígéred, hogy soha többé nem teszel ilyet.

5. A szüleid rád bízzák a házat a hétvégére.

- a) Rendezel egy hatalmas bulit.
- b) Megnézel egy csomó jó filmet.
- c) Tanulsz a sulira.

Értékelés

Legtöbb az a válasz

A gondtalan

Nem foglalkozol a tetteid következményeivel, ezért sokan megbízhatatlannak tartanak. Lassan meg kéne tanulnod felelősséget vállalni.

Legtöbb a b válasz

A kiegyensúlyozott

Megtalálod az egészséges középút az felelősségtudat és a fiatal könnyelműség között. Jól teszed, mert így tudják rólad, hogy ha úgy adódik, megbízhatnak benned.

Legtöbb a c válasz

A felnőtt

A megbízhatatlanság számodra ismeretlen fogalom. Érettebb vagy, mint némely felnőtt. De azért időnként engedd el magad.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, és szerelmes a szomszéd fiúba, aki a fölöttünk lévő emeleten lakik. Amióta ismerem, csak egy szíát köszönünk egymásnak, legtöbbször a liftben. Még a nevét sem tudtam meg. Nem tudom, hogyan kezdeményezzek, hogy jobban megismerjük egymást. Kérlek, mond meg, mit tegyek?!

Új tavasz”

Válasz:

Kedves Szomszéd lány!

Ha hiszed, ha nem, te a lehető legjobb helyzetben vagy ahhoz, hogy közelebről is megismerd a fiút. Egy épületben laktok mind a ketten. A nevét, ha eddig már nem tetted meg, a lakók listájáról könnyen leolvashatod. A lista általában a bejáratnál szokott állni. Azonkívül anyukád is biztosan tud egy-két információt a szomszéd családról, vagy valaki, akit ő ismer, informáltabb a szomszédokat illetően. Hogy hány éves, melyik iskolába jár stb., mindezt tőlük tudhatod meg. Legközelebb, ha együtt lifteztek, ha már tudod a nevét, a szia! mellé a nevét is kimondhatod. Sőt, megmondhatod neki, hogy ha már egy épületben laktok, meg is ismerkedhetnétek, és te bemutatkozol neki. X.Y. vagyok, ezen meg ezen az emeleten lakom, ebbe meg ebbe az iskolába járok. És te? A többi a fiú válaszaitól és hozzáállásától függ. Remélem, az ismerkedési kísérlet sikeres lesz. Ha mégsem jön össze a dolog, ne búsulj sokáig, így legalább megtudod majd, hogy hányadán is állsz nála, és nyugodt lélekkel folytathatod a barátkozást a szomszédságodban élő lányokkal, fiúkkal egyaránt.

„Kedves Bizi!

Tizenhárom éves lány vagyok, és tetszik egy fiú a sulimból. Eddig még sosem beszélgettem vele, és nem tudom, valójában milyen. Szeretnék vele beszélgetni, de úgy, hogy ne vegye észre, mennyire tetszik nekem. Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Sulisok”

Válasz:

Kedves Sulis!

Tudnod kell, hogy nehéz lesz eltitkolnod a fiú előtt, hogy tetszik neked, mert a testünk, a szemünk, a tekintetünk, akaratlanul is jelzéseket küld arról, hogy vonzó a beszélgetőtársunk. Szerintem nem kellene aggódnod amiatt, hogy esetleg megtudja, hogy tetszik neked, mert nincs olyan ember, akinek ne esne jól, ha vonzónak találják. Azt hiszem, az iskola ideális hely arra, hogy beszélgetést kezdeményezz, hisz elegendő közös témátok lehet: a tanárok, a matekdoli, a legutóbbi focimeccs, az iskolai csengetés, kölcsönkért ceruza vagy hegyező stb., stb. Ha a fiú folytatja veled a beszélgetést, nagy a valószínűsége, hogy te is szimpatikus vagy neki. Ha mégsem akarja folytatni a tárgyalást, legalább tudod, hogy nála nincs esélyed, és hagynod kell, hogy menjen a maga útján.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves lány vagyok. Nemrégiben az iskolából egy fiú randira hívott, annak ellenére, hogy a tudomására adtam, hogy engem nem nagyon kedvelnek a társaim. Akkor azt mondta, hogy őt ez nem zavarja. Engem egy ideig cikiztek miatta, de amikor őrá is rászálltak, azt ajánlottam neki, hogy inkább ne találkozzunk. Azóta nem beszél velem, de nekem még mindig nagyon tetszik. Mit tegyek? Fáj, hogy így viselkedik velem.

Lila orgona”

Válasz:

Kedves Orgona!

Ha hiszed, ha nem, a fiú tisztában volt azzal, mi vár rá, ha veled elmegy randizni. Jó lett volna, ha ahelyett, hogy megpróbáltad megvédeni a kellemetlenségektől, hagytad volna, hogy maga oldja meg a cikizést.

Emellett még megbántódott amiatt is, hogy végül is elutasítottad a közeledését. Azt hiszem, hogy a fiú megér még egy próbálkozást. Hívd el most te egy négy szemközti beszélgetésre, és mond el neki, hogy miért is mondtad le a találkát, hogy nem azért, mert ő nem tetszik neked. Ha nem válik be a dolog, és a fiú úgy dönt, hogy nem randizik veled, akkor is barátok maradhattok. Jó lenne, ha összeszednéd a bátorságodat, és a felnőttek közül valakinek elmondanád, hogy a társaid cikiznek, csúfolnak, rád szállnak, mert az, amit veled tesznek, bántalmazásnak számít. Ez a felnőtt lehet az osztályfőnököd, az iskola pedagógusa, pszichológusa, tanár, akiben megbízol, és persze a szüleid is.

„Kedves Bizalmas sorok!

Egy 13 éves lány vagyok. A gondom, amivel jelentkezem, a barátnőm fiújával kapcsolatos. Senkinek sem mondtam el soha, hogy nekem nagyon tetszik a legjobb barátom fiúja, akivel két hónapja jár. Neki sem mutattam ki, mit érzek iránta, de a múltkor, amikor együtt voltunk a barátnőmmel, és ő kiment a szobából, a fiú megcsókolt. Nagyon rosszul éreztem magam emiatt, mert én nem adtam neki okot erre, de szeretném, ha szakítana a barátnőmmel, és velem kezdene el járni. Viszont a csók óta levegőnek néz, úgy tesz, mintha ott sem lennék. Milyen játékot játszik velem? Kérlek, segíts!

Titkos csók”

Válasz:

Kedves Álmodozó!

Úgy vélem, most a saját bőrödön is megtapasztaltad, mit jelent, ha az álmodozásunk a valóság színpadára kerül. Jó érzés volt arról álmodozni, hogy miattad szakít a barátnőddel, de azt hiszem nem esne jól, ha ez valójában meg is történne, hisz akkor nem éreztél volna lelkiismeret-furdalást a csók után. Azt hiszem, hogy a fiúnak sem mindegy, amit tett, különben úgy viselkedne, mintha mi sem történt volna. A viselkedése viszont arra vall, hogy tudja, hogy rosszat tett. Ha viszont újra próbálkozik nálad, ideje lenne elgondolkodnia azon, hogy kivel is akar együtt lenni. Én viszont azt tanácsolom neked, hogy ezt a fiút felejtsd el, mert milyen ember az, aki kikezd a szerelm legjobban barátjával. Ha ezt megtette a barátnőddel, megteszi majd veled is. Ilyen fiúért nem érdemes felrúgni egy hosszan tartó barátságot.

„Kedves Bizalmas!

Én egy 8. osztályos lány vagyok. Az én gondom magammal van. A barátnőim mind jól megvannak a fiúk társaságában, de én nem érzem magam jól köztük. Sokszor azt mondják, hogy túl halk vagyok, beszéljek hangosabban. Én is szeretnék találni magamnak egy fiút, de nem tudom, hogyan. Kérlek, adj tanácsot!

Csendi”

Válasz:

Kedves Csendi!

Azt hiszem, hogy számba kéne vened a benned rejlő jó tulajdonságokat, amelyeket te magadnál nem veszel észre, de a környezetben lévő fiúk igenis megláttak, hisz különben nem próbálkoznának. A hangos beszéd és az önbizalommal teli viselkedés két külön dolog. Az önbizalom még dolgoznod kell. Nem kell mindenáron hangosan beszélned, ha nem akarsz. Ha meglátod magadban az értéket, az önbizalmad is növekedni fog. Időközben, amíg az önbizalom-fejlesztést tanulmányozod (nézz utána az interneten, mit tehetsz önmagadért!) és gyakorolod, ha a fiúk piszkálnak, mert csendes vagy, ne vess rajta, és élvezzed a figyelmüket. Ha meg olyan helyzetbe kerülsz, hogy egy fiúval kell beszélgetést kezdeményezned, legjobb, ha önmagáról meséltetted, hogy milyennek tartja magát, mit szeret, mit nem stb. Így ő fog beszélni, és a figyelem központjában lenni, és észre sem veszi, hogy te milyen csendben ülsz mellette.

A kis ködmön

Volt a világon, hol nem volt, volt egy jó módú parasztember, annak volt egy felesége meg egy leánya. Egyszer odament egy szép fiatal legény másodmagával háztűznézni. Mindjárt kínálták őket tyúkkal, kaláccsal. Borért is leküldte az ember a leányát a pincébe. Lement a leány, elkezdte vigyázni, hogy melyik a legnagyobb hordó, hogy abból vigyen, mert azt mondta az apja; amint ott vizsgálódik, szemébe ötlük egy nagy káposztáskő a pince egyik oldalához támasztva. Elgondolkozott a leány, hogy érte most itt vannak a háztűznézők, ő most férjhez megy, lesz majd neki egy kisfia, annak ő vesz egy kis ködmönt a vásárban, a kisfiú egyszer le talál szökni a pincébe, csak ott ugrál, csak ott ugrál a káposztáskő körül, a káposztáskő eldől, a kisfiút agyonüti, kire marad akkor a kis ködmön? Ezen a leány úgyannyira elkeseredett, hogy leült az ászokra, ott sírt.

Már odafönt nem győzték várni; leküldte hát az ember a feleségét is:

– Ugyan, anyjuk, eredj le már, nézd meg, mit csinál az a leány ennyi ideig abban a pincében. Tán a bort folyatta el, azért nem mer feljönni.

Lement az asszony, látja, hogy ott sír a leánya az ászokon.

– Hát téged mi lelt, hogy oly keservesen sírdogálsz?

– Hogyne sírnék, édesanyám, mikor így meg így elgondoltam jövődombeli állapotomat. – Azzal elbeszélte, hogy mit gondolt hát el. Az asszony, amint ezt meghallotta, leült a lánya mellé, ő is rákezde a sírást.

Nagyon megharagudott már odafönt a gazda, nem állhatta meg káromkodás nélkül.

– Ejnye szedte-vette, már bizonyosan a bort folyatták el! Elmegyek, megnézem, hová vesztek.

Lement az ember is, még akkor is ott zokogtak azok egymás mellett, az ember sehogy se tudta elgondolni, hogy mi bajok akadt.

– Hát ti mit sírtok-rítok? Mi bajotok esett ilyen hirtelen?!

– Jaj, kedves apjukom, hogyne síránkrínánk – felelt rá az asszony –, mikor milyen szomorú dolog jutott az eszünkbe!

Itt elbeszéltek neki mindent, úgyannyira elkeserítették, hogy az is közibük ült, segített nekik a sírásban.

A kérő se győzte őket tovább várni, kapta magát, lement utánok a pincébe. Sose tudta mire vélni, mikor meglátta őket, hogy mit sírhatnak olyan keservesen. Kérdezi aztán tőlök, azok elbeszéltek neki. A kérő, csak kicsibe múlt, hogy hanyatt nem vágta magát, olyan jóízűt nevetett.

– No – azt mondja –, még ilyen bolond embereket nem láttam. Hanem most elindu-

lok, addig megyek, míg három ilyen bolondra nem akadok, mint kendtek hárman, ha aztán akadnék, akkor visszajövök, elveszem a kendtek leányát, ha az Isten is úgy akarja.

Elindult a legény, azokat otthagyta a pincében, hogy sírjanak, amíg nekik tetszik. Ment aztán, mendegélt hetedhét ország ellen, talált egy embert, aki egy nagy rakás diót vasvillával akart a padlásra felhányni, közelebb megy hozzá, megszólítja:

– Hát kend, atyafi, mit csinál azzal a dióval?

– Én bizony nagy munkában vagyok. Már fél esztendő óta mindig hányom ezt a diót, de sehogy se tudom fölhányni, szegény ember vagyok, de adnék annak az embernek száz forintot, aki valami módon felszállítaná.

– No hát majd felszállítom én – mondja a kérő. Azzal elővett egy vékát, félóra alatt mind felhordta a diót. Mindjárt megkapta a száz forintot, továbbment vele.

„No – gondolta magában –, akadtam már egy bolondra.”

Megint ment, mendegélt, talált egy embert. Csak nézte, csak nézte, hogy mit csinál. De sehogy se tudta eltalálni. A kezében volt egy teknő, azzal hol kiszaladt, hol be egy olyan házba, amelyiknek nem volt ablaka, csak egy kis lyukforma ajtója; odamegy hozzá, megszólítja:

– Jó napot adjon Isten, földi! Hát miben fázdozik kend?

– Fogadj Isten, atyafi! Hát biz én a tavasszal lesz egy esztendeje, hogy ezt a házat csináltattam, nem tudom, miféle istencsudája, hogy olyan sötét, csak elnézem, hogy a másé milyen világos, pedig semmit se csinál neki; én meg, mióta készen van, mindig azt csinálom, hogy

hordom bele a világosságot teknővel, látja kend, most is abban munkálkodom; de adnék is száz forintot annak az embernek, aki világossá tudná tenni.

– No, majd világossá teszem én – mondja rá a legény. Elővett egy fejszét, vágott a házon két ablakot, az ajtót is nagyobbra vette, mindjárt világos lett a ház. A legény megkapta itt is a száz forintot, azzal ezt is otthagyta.

„No – gondolta magában –, akadtam már második bolondra is.”

Megint mendegélt, talált egy asszonyt, aki a kicsirkéit erővel dugdosta volna egy kotló alá. Megszólítja a legényt:

– Hát kend, nénémasszony, mit csinál?

– Biz én, öcsém, ezeket a csirkéket dugdosom a kotló alá, mert attól félek, hogyha szereszéjjel szaladgálnak, elkapja valamelyiket a héja, de sehogy se tudom aládugni, mert ha egyik felől bedugom, a másik felől kibúvik. Adnék is száz forintot annak az embernek, aki jó tanácsot tudna adni, hogy mitévő legyek velök.

– Én megmondom, nénémasszony, sose dugdossa kend azokat a csirkéket a kotló alá, majd ha a kotló héját lát, dugdosás nélkül is maga alá veszi őket.

Az asszony nagyon megörült a jó tanácsnak, mindjárt odaadta a legénynek a száz forintot. Az is megörült neki, mindjárt vissza- indult.

„No, hála Istennek – gondolta magában –, megtaláltam mind a három bolondot.”

Mihelyt hazaért, mindjárt elkendőzte a leányt, két hét múlva a lakodalmat is megtartották. Többet aztán nem is hallottam felőlök, csak annyit, hogy lett nekik egy kisfiúk, vetek is neki ködmönt, hanem azért a káposztáskő nem ütötte agyon. Még most is élnek, ha meg nem haltak.

Arany László

Védd a Földet, járj könyvtárba!

A helyi könyvtár (újra) felfedezésével nemcsak papírt spórolsz, de pénzt is, hiszen nem kell többé CD-re, könyvre, újságra költened.

Ahelyett, hogy – gyakran olvasatlan – könyvek, magazinok, folyóiratok, CD-k, DVD-k hegyeit halmozád fel az asztalodon, inkább menj el egy helyi könyvtárba, ahol mindent megtalálhatsz, kikölcönözhetsz, és nem utolsó sorban pénzt is spórolhatsz. A könyvtáraknak nagy előnyük, hogy csendes, nyugodt helyek, ahol összpontosíthatsz kedvenc olvasmányodra, és mindezek mellett kiváló közösségépítő is lehet, ha ott találkozol a barátaiddal, szomszédaiddal.

A papírt elképesztő mennyiségben pazarolják az emberek, a papírgyártásnak számos hátránya van. A papírgyártóknak az ökológiai lábnyomuk akkora, mint egy jetié. Amellett, hogy elképesztő mennyiségű vizet emésztenek fel, erdőket irtanak ki, és mérgeket használnak fel az előállítás közben. A papírhulladékot csak néhány alkalommal lehet újrahasznosítani, mielőtt végleg lebomlana, ráadásul az újrahasznosításhoz is nagy mennyiségű energiát használnak fel. A CD-vel és a hasonló médiai eszközökkel ugyanez a helyzet: környezetszennyező petróleumszarmazékból állítják elő, és igencsak bonyolult, illetve nehéz folyamat újrahasznosítani.

A tény az, hogy a legtöbb ember rengeteg olyan könyvet és egyéb dolgot halmoz fel az otthonában, amelyet alig, vagy egyáltalán nem használ a későbbiekben. Annak ér-

dekében, hogy minél több pénzt takaríts meg, és összezsugorodjon az ökológiai lábnyomod, csak azokat a dolgokat tartsd meg, amelyeket ténylegesen és gyakran használsz, a többi dologért látogass meg egy könyvtárat!

A könyvtár nagyon előnyös, ugyanis nagyszerű társadalmi és tanulási forrás, amely nélkülözhetetlenek bizonyulhat, emellett tökéletes ösztönző a gyaloglásra, a biciklizésre, vagy épp a tömegközlekedés használatára. A legjobb benne, hogy a kikölcönözött könyveket másokkal is meg tudod osztani. A könyvtárakban mindig találhatsz valami érdekes olvasmányt az aktuális iskolai tananyaghoz, és ha ezt kikölcönözöd, szorgalmi feladatot is vihetsz a suliba. Mostanában egyre több könyvtár használja az elektronikus könyveket is, amelyekkel még környezetbarátabbak lehetünk.

A gördeszkázás szabályai

egy gördeszkára, pedig ez koránt sincs így. A betonban, az aszfaltban, a táblákban és a fában egy közös dolog van: az, hogy kemények. Minden deszkásnak szüksége van egy sisakra, még azoknak is, akik már több tapasztalatot szereztek ilyen téren.

Íme néhány dolog, amire szükséged van, hogyha először deszkázol:

- Gördeszka. Különböző terepekre különböző deszkák vannak. Ha hegyi deszkázni akarsz, akkor egy nagy, erős kerekű deszkára lesz szükséged, ami bírja a terepet. A parkokhoz megfelelnek a szabványdeszkák, de minden esetben győződj meg arról, hogy jól választasz-e.

- Sisak. Mindenképpen kell egy olyan sisak, ami kifejezetten gördeszkázáshoz ajánlott, és megfelel a kívánt előírásoknak. Okvetlen kell, hogy legyen rajta egy erős szíj, amivel magadra tudod erősíteni.

- Cipők. A gördeszkázásban az egyik legfontosabb dolog, hogy jó cipőd legyen. Nem kell sokkal több pénzt költeni rá, mint egy normál csukára, de megéri, ugyanis speciális gumiból van, amely jobban tapad a deszkához, mint egy sima cipő.

- Lábszárvédő. Minden kezdő elesik a gördeszkájával, szintúgy, mint a tapasztaltabbak. A lábszárvédő mindenkinek fokozottan ajánlott.

- Egyéb felszerelések. A csuklóvédők és a párnázott kabátok nagy biztonságot nyújtanak mindenki számára, főleg a kezdőknek.

Hol lehet deszkázni?

Ez a legfontosabb dolog a deszkások számára. Minden baleset és sebesülés abból adódik, hogy az illető rossz pályát választott,

vagy éppen nem megfelelően és nem a szabályok szerint használta azt. Amikor deszkázni mész, mindenképpen győződj meg a legfontosabb dologról, vagyis arról, hogy semmilyen nyílt akadály nincsen előtted, illetve nincs semmilyen kátyú az ugratókon.

Mielőtt nekikezdesz

Magától értetődik, hogy minél jobb formában vagy, annál jobban tudod az összes sportos tevékenységet végrehajtani, nemcsak a gördeszkázást. Egyél sokat, és mozogj rendszeresen. Mielőtt deszkára pattansz, nyújts egy kicsit. Győződj meg arról, hogy nem esik az eső ott, ahová deszkázni indulsz. Tisztítsd meg a területet minden olyan tárgytól, ami kitörhetné a kerekedet. Mielőtt lecsúsznál egy akadályon, légy biztos abban, hogy te következel, és senki sincsen előtted, akit szintén veszélyeztetesz, ha ráesel.

Deszkázás közben

Az garantált dolog, hogy egyszer-kétszer el fogsz esni, közlünk pár tanácsot, hogy mit tégy ilyenkor:

- Ha megtanulod, hogy hogyan kell esni, nagy eséllyel csökkentheted a baleseteket. Ha vesztetni kezded az egyensúlyodat, guggolj le, így nem fogsz olyan nagyot esni.

- A nagyobb trükkök egyenlőek a nagyobb esési lehetőséggel. Miután megtanultál egy-két manővert, gyakorold be, hogy jobban menjen. A nehéz dolgokat pedig hagyd a szakértő deszkásokra addig, amíg nem vagy elég tapasztalt ahhoz, hogy végrehajtsd őket.

Van valami tagadhatatlanul jó dolog a gördeszkázásban. Valójában ez egy életstílus, amelynek azonban ugyanúgy megvannak a sajátos szabályai, mint más sportágaknak. Összefoglalónkból megtudhatod, hogy mire kell vigyáznod, és hogy milyen óvintézkedéseket kell tenned, mielőtt deszkázni mész.

Deszkázáskor nagyon könnyű megsérülni, például, ha nincs megfelelő védőfelszerelésed, vagy nem megfelelő helyen üzöd a sportot. A sebek és a horzsolások már szinte a deszkázás részei, de a törött csontok sem ritkák. Annak érdekében, hogy biztonságban legyél, kövesd a tippjeinket.

Miért fontos a biztonság?

Híszed vagy sem, minden évben nagyon sok a deszkás baleset. A fiatalabbak, akik csak most ismerkednek a gördeszkával, sokkal nagyobb eséllyel sérülnek meg, mint a felnőttek. A sérülések több mint fele 15 éven aluliakkal történik. Ettől függetlenül a tapasztaltabbak is megsérülhetnek, szóval mindenkinek elővigyázatosnak kell lennie.

Ruházati útmutató

Amikor először indulsz deszkázni, úgy tűnhet, hogy nincs másra szükséged, csak

1	2	3			4	5	6		7	
8					9				10	
		11	12	13						
14	15					16				
17					18		19			
20					21	22		23	24	
25				26				27		
			28			29	30			

Keresztrejtvény

Két barát találkozik a jelmezbál után:

- Na, hogy mulattál tegnap?
- Sajnos igen hamar haza kellett mennem.
- Hogyhogy?
- ...

A felelet a rejtvényben van.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 8. Csigafajta, 9. Tíz betűi, 10. Növényrész (ék. h.), 11. A válasz befejező része, 14. Színes bőrű, 16. Vádolt, 17. Mintapéldány, 19. Betű kiejtve, 20. Van-e bátorsága? 21. Petőfi Sándor, 23. A végén feláldoz, 25. Erlingat, 27. Cint, 28. Erbium, 29. Beáta betűi.

Függőleges sorok: 2. Keresztül, 3. Nagy vízesés, 4. Zokog, 5. Font betűi, 6. Az őz kicsinye, 7. Latin kötőszó, 8. A válasz második része, 12. Válasz, 13. Szerb népmesei alak, 15. Eledel, 18. Nap betűi, 22. Forgatócsoport, 24. Áraszt, 26. Három olaszul, 30. Ady Andre.

Betűrejtvények

1	2	3	4	5
SSN	LL M	AB C	SZ S	K

Skandináv rejtvény (19.)

Rejtvényünkben egy vajdasági magyar zongoraművészről és egy vajdasági magyar filmrendező nevét találsz.

	REJTÉLY	HALPETE	OLASZ FOLYÓ	...IRAT	DÉL	VADMEGFIGYELŐ		
	KELET	MOBIL-TELEFON	AORTA ELEJE	NEDVSZÍVÓ PAPIR	NÉVELŐ	ÁLLVÁNY	FÉL ÓTI!	
						ETA BETŰI		
	KANADAI VÁROS					ÁJUL		
	A KÖVÉRSEG JELE					VALAMINT ANGOLUL		TÖLTÖTT KÁPOSZTA
			LOLA EGYNEMŰI		MOSZATOS			
5	HÁZHELY FORDÍTVA FESZÍTŐ-ESZKÖZ	AZ UDVARRA FORDÍTVA FÉRFINEV	A KÓRHÁZ JELE	TE ÉS Ó		LÉTEZEL		
			IRÁNI PÉNZ-EGYSÉG	VIVŐESZKÖZ	499	LEHULLÓTT LOMB		
IGEFAJTA		ARATÓK ÉNEKELTÉK KERÜLET					ZÁPOR KEZDETE	LÁZ BETŰI
TERVEK			ÖREG		VATIKÁN	Á. L. R.		
					KÖTŐSZÓ	TETEJÉRE		
KÉN	AGRÁR-ESZKÖZ	PAP KÖZEPE	SUGÁR	NEW YORK NÉGERLAK-TA RÉSZE				
	KÁLIUM	OXIGÉN	ITTRIUM	5				
				ELBŰVÖLŐ EREJE				

Szókihúzó

T	D	A	K	A	SZ	L	Ö	F
E	M	Á	L	O	M	Á	J	E
K	É	U	S	I	O	R	G	N
E	D	A	P	U	S	C	O	Y
N	E	Z	E	N	G	Ő	T	E
É	S	Ó	N	A	S	Z	A	G
G	E	T	O	G	N	A	H	E
Ö	T	A	N	O	G	R	O	T

„...ÖT napja, öt éje... Az ORGONA kezdete,
s azóta csupa FÖLSZAKADT
sajgás vagyok, ÁLOM és CSUPA zsenge
sóvárgás, néma indulat,
s az HANGOT követel, ÉNEKET,
ZENGŐT, emberit, ÉDESET,
mintha enélkül – így FENYEGET –
nyomtalan halnék szét az egekbe,
ahogy a májusi orgonaszag.”

Húzd ki a kiemelt szavakat a rácsból. A megmaradt betűkből összeolvashatod Szabó Lőrinc versének címét.

Szókiegészítő

B	Ú		I	K
S	Z		L	L
T	Á		O	G
G	L		D	A
L	A		I	K
S	Z		R	T
H	A		A	R
G	Y		Z	Ő

Pótold a szavak középső betűit. A kiemelt oszlopban megjelenő szó a megfejtés.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Játék a nevekkel

Á	R	Á	L	A
R	M	N	R	N
I	I	O	I	Y
A	N	S	K	I

A függőleges sorokban egy-egy nevet kapsz, ha pótolod a hiányzó betűket. Megfejtésül az egyik hónap nevét kell kapnod.

Szópótlás

. . . . CSEPP
. . . . ORVOS
. . . . PILLANTÁS
. . . . ÜVEG
. . . . VILLANÁS

A felsorolt szavak mindegyikének előtagja ugyanaz a szó. Ezt kell megtalálnod.

A 18. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Én tőröm.

Betűrejtvények

1. szempár, 2. történelem,
3. paraván, 4. vakondok

Keresztszavak

Vízszintesen: vetítógép,
szitakötő, palóc étel
Függőlegesen: számítógép,
Márta csal, eltökélte

Ölelkező szavak

1. kötő, 2. ór, 3. létra, 4. körte

Játék a betűkkel

TA – a szemközti betűket,
illetve szótagokat bármely
irányban összeolvasva
értelmes szavakat kapunk.

Lóugrásban

1. kerékpár, 2. gyaloglás

Közmondás

Májusi eső aranyat ér

Csak logikusan

16 – mindig összeadjuk a felső két számot.
A kapott összeget elosztjuk kettővel, s ez kerül az alsó négyzetbe.

A 17. skandináv rejtvény megfejtése:

FAGYOSSZENTEK, PONGRÁC,
SZERVÁC, BONIFÁC

Könyvjutalmat kap:

Kertész Zsuzsanna,
Felsőhegy

Ölelkező szavak

1

KAMARA

KAR

2

KABÁT

TOLVAJ

3

SZÍN

OND

4

POR

FALAT

Olyan szót keress, amely mind a felső, mind az alsó szóhoz illik.

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

(Folytatjuk)

A hosszú sziget szépségei

Dugi Otok délnyugati csücske a sóstóval, a háttérben a Kornati-szigetcsoport

A horvát Adria egyik gyöngyszeme, Dugi Otok, magyarul: hosszú szigetet jelent, nevét szokatlan formájáról kapta: 52 km hosszú, legnagyobb szélessége 4 kilométer. Ez a Zadari-szigetcsoport legnagyobb és legkeletibb szigete. A szárazföldről viszonylag messze van: Zadar (Zára) városától kb. 1,5 órányi hajóútra. A nyugati part meredek és kietlen (a túlsó Olaszország...), keleti felén helyezkednek el a strandok és az öblök. Már a római időktől kedvelt pihenőhely volt, Zára előkelőségei ide építették villáikat. A reneszánsz korban még több nyaraló épült itt, főleg Saliban. A sziget déli része a Kornati Nemzeti Parkhoz tartozik.

Sali a sziget legnagyobb városa és kikötője, több késő gótikus stílusban épült ház található itt. A reneszánsz stílusú Nagyboldogasszony-templomban Juraj Culinović néhány festménye látható. A 800 lakosú Sali remek kiindulópont a sziget csodáinak felfedezéséhez. Sókitermelésre utaló nevét a középkorban kapta. Központját szép kikötője alkotja. A város a sziget déli részén található, a Kornati Nemzeti Parkhoz közel, így innen túrákat is szerveznek oda. Strandja sziklás, néhol betonozott. Božava halászfalu a sziget legészakibb részén található, egyben igen

kedvelt jachtkikötő is. A 10. században épült kis templomát Szt. Miklós-nak szentelték. A templom egyik szobra arab szenteket ábrázol. Telašćica nevű hosszú öble délre található, ezt a természetes kikötőt egykor a velencei flotta használta. Egyik végén meredek sziklafal emelkedik, a másik végén pedig sűrű fenyőerdő nő, amit egy 1995-ös tüzesetet követően újratelepítettek.

A szigeten további tíz település található, ezek: Dragove, Soline, Brbinj, Luka, Polje, Verona, Savar, Veli Rat, Zaglav és Žman.

Dugi Otoknak körülbelül 1500 lakosa van, településeit úthálózat köti össze. A sziget területén több mint 1500 hektárnyi szőlőültetvény, gyümölcsös és szántóföld van. További 752 hektáron legelők terülnek el, 300 hektárt pedig az aljnövényzet foglal el, illetve erdőkkel borított területek. A vegetáció a sziget északi és középső részein a legfejlettebb.

A Strašna pec nevű barlang Savar közelében található, első alkalommal az II Dalmata nevű újság hasábjain említik 1898-ban. A barlang horvát nevének jelentése: félelmetes kemence, amelynek a szépsége lenyűgözte Ferenc József császárt is, aki 1904-ben járt itt. A barlang feltárása 1900-ban kezdődött, ekkoriban látogatható is volt, később a bejáratát vaskapu zárta el, volt benne két lámpás, és lépcsősor vezetett hozzá a tengerpartról. Bár a barlangról már 1898 előtt is tudtak, de ahhoz, hogy a turisták által látogatható legyen, 103 évnek kellett eltelnie, ugyanis 2006. július 1-jén nyílt meg rendszeres jelleggel.

A barlang bejárata 70 méterrel a tenger szintje felett nyílik, maga a bejárat egy hatalmas üreg, 70 méter széles és 7 méter magas, innen a barlang elnevezése is. A barlang falai jól összetömörödött mészkőretek, melyek között krétakori fossziliák is szép számmal akadnak. A bejárat után az üreg összeszűkül, eleinte enyhén, majd egyre meredekebben lejt. Gyomra kivételesen szép cseppkőképződményeket rejt, számos csarnokban. A Strašna pec-barlang nemcsak turisztikai, hanem természetvédelmi és történelmi szempontból is érdekes. Ez utóbbit azokra a régészeti leletekre lehet alapozni, melyek szerint a barlangban ősember is élt.

A Saharun strand Dugi Otok egyik legszebb strandja a sziget északnyugati részén, Božavához és Veli Rathoz közel, Soline déli részén található. A gyönyörű öböl és a fehér homok csodálatos türkizkék színt ad a tengervíznek. A strand fenyőfákkal van körülvéve. Saharun környékének egyik attrakciója egy 41 méter magas világítótorny.

ÚMKÚ-mt

Saharun mellet a világítótorny

Veli Rat természetesen szélvédett kikötője

Új albumokkal készülnek

Bizonyára örömet okozunk néhány rajongónak, legalábbis azoknak, akik követik az összefoglalónkban bemutatásra kerülő együttesek, énekesek munkásságát. Most ugyanis azokról adunk hírt, akik a tervek szerint hamarosan, vagy legalábbis belátható időn belül új albummal rukkolnak elő.

Újra fényfürdőben

Örülhetnek a Girls Aloud szólóénekesnő-jének rajongói, hiszen Cheryl Cole több mint egyéves hallgatás után új lemezzel jelentkezik. Áprilisban már felkerült a brit rádiók lejátszási listájára Cheryl új dala, a Call My Name, amelynek producere Calvin Harris, akinek többek között Rihanna tavalyi nagy slágerét, a We Found Love-ot is köszönhetjük. A Call My Name-hez készült videóklipet Cheryl és a stáb Los Angelesben forgatta Anthony Medler asszisztálásával, és nemrég debütált. Cheryl visszatérő lemeze A Million Lights címmel jelenik meg a tervek szerint június 18-án. A Londonban, New Yorkban és Los Angelesben rögzített anyagon a hírek szerint többek között feltűnik majd will.i.am, Alex Da Kid, Lana Del Rey és Jim Beanz is. will.i.am szerint az A Million Lights elég színvonalas ahhoz, hogy Cheryl nemzetközileg is elismert énekesnő legyen.

Mély mondanivalóval jönnek

Végre új albumot ígér a Linkin Park is rajongóinak. A Burn It Down című szám a június végére ígért Living Things album első kislemezes dala, és készült hozzá klip is. Mint a korábbi klipet, ezt is a csapat DJ-e, Joe Hahn rendezte, így ismét markáns képi világra számíthatunk. A zeneszámot Mike Shinoda szerezte:

– A dal a mai popkultúráról szól, arról, ahogy egyszer felkapnak egy-egy előadót, úgymond felépítik, a csúcsgit juttatják, majd lerombolják, hogy a helyére új léphessen.

Mi is megtapasztaltuk ezt, de szerencsésen túléljük. A mondanivaló univerzális: az élet bármely területére igaz lehet, mindenki azonosulhat vele, és hasonló érzelmeket válthat ki bárkiből – mesélte Mike.

Végre megjelenik

Tudjátok-e, mitől volt pipa mostanában Chris Brown? Attól, hogy csúszott új albumának megjelenési időpontja. Jelenetét ugyan nem rendezett emiatt a népszerű virginiai énekes, de rajongóinak sajnos türelmeseknek kell lenniük. A Fortune névre keresztelt új lemez eredetileg május 7-én jelent volna meg Chris Brown ötödik stúdióalbumaként az Egyesült Királyságban, de ehhez Fortuna nem járult hozzá. Egy nappal később tehát Rihanna expasija bejelentette, hogy július 3-áig várhatnak a rajongók. Vigasztalásul azt ígéri, hogy a vadonatúj korong tartalmazza majd legfrissebb slágerét, a Turn Up The Musicot, csak úgy, mint a Till I Die és Sweet Love című szerzeményeket. Egyébként Chrisnek 2011-ben jelent meg legutóbbi lemeze (addig ütik a vasat, amíg meleg). A F.A.M.E. rögtön első helyen landolt az amerikai lemezadási listán, Nagy-Britanniában pedig a tizediken, úgyhogy érthetően ezúttal is nagyok az elvárások.

Szeptemberben visszatérnek

A No Doubt „röpke” tizenkét évvel ezelőtt jelentette be, hogy ideiglenesen eltűnnek a zenei színtérről. Sokan már kezdtek bele-

törödni, hogy a szünetből végleges feloszlás lesz, hiszen semmi jelét nem mutatták, hogy folytatni kívánják az együttműködést. Viszont a jelek ezúttal nem az igazat mutatták, mert most úgy néz ki, mégis eljön a nagy visszatérés! Gwen Stefani és a srácok egy videóüzenetben hozták nyilvánosságra, hogy új albumot készítenek, amely a tervek szerint szeptember 25-én jelenne meg. Érdekes ez a dátum, hiszen aznap jön ki a Green Day új lemeze is, úgyhogy akár a punkrock világnapja is lehetne.

Kis hír, nagy öröm

A Depeche Mode rajongóit egy egymondatos hír hozta lázba: egy magazin interjújában ugyanis Dave Gahan elszólta magát, hogy a trió mintegy húsz dal demójával elkészült a következő stúdióalbumhoz, amelyet a legutóbbi lemezekén már a bevált Ben Hillier mellett Christoffer Berg producerrel rögzítenek, és minden a legjobban halad ahhoz, hogy a november végére kitűzött határidőre befejezzék a stúdiómunkát. Sőt olyannyira rendben van minden, hogy már tervezik a 2013-as lemez megjelenéshez kapcsolódó turnét is.

Valamikor Paramore

A Paramore énekesnője, Hayley Williams a zenekar hivatalos honlapján tájékoztatta a rajongókat arról, hogy nemcsak gondolkodnak az új albumukon, hanem már a legújabb számuk, a Daydreaming felvételén is dolgoznak. Sajnos az album megjelenésének idejéről még nem mondtak semmit, de remélhetőleg nem sokáig teketóriáznak.

Összeállította: L. M.

Biga sikere

Habár nem jut el Bakuba az eurovíziós dalfesztivál döntőjére, mégis nagy sikert aratott Heincz Gábor, vagyis Biga az eurovíziós dalfesztivál magyarországi válogatóján. Mondhatni azt is, hogy az elődöntők egyik nagy meglepetése volt laza és profi előadómódjával. Az énekes-gitáros Biga így másodpercek alatt belopta magát a nézők szívébe. Nem véletlenül állt ott a legjobb négy között. Elmondása szerint, a következőképp élte meg a sikerét:

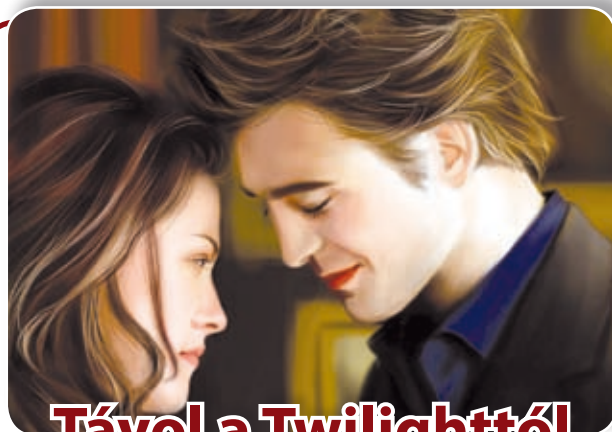
– Azt hiszem, megfordult velem a világ. Az országszerte leghallgatottabb rádiók kiemelt időpontokban játsszák a dalomat, sőt a kívánságműsorok nagy kedvence is lett. Azóta leforgattuk a videoklipet, ősszel pedig első, önálló nagylemezzel rukkolunk majd elő, amin saját szerzeményeim szerepelnek a Learning To Let Go mellett. A csevegőkön is csupa szépet, jót írnak a dalról, rólam és a szereplésemről. Az ismeretlen, szemüveges srác lehet, hogy most picit ismerőbb lett. Ennél többet nem is kívánhatnék – mondta Biga.

Rihanna filmen

Rihanna abban reménykedik, hogy színésznőként is úgy megállja a helyét, mint énekesnőként. Már látható első szerepében. A Csatahajó egy kalandfilm, vagyis egy kalandfilmbé ágyazott sci-fi, amelyben bátor tengerészek megmentik a világot a gonosz és gyarmatosító gyikszerű idegenektől. A Hasbro klasszikus tengeri csatás társasjátéka által inspirált filmet a hawaii Honolulu-ban forgatták, ahol a produkció példátlan támogatást kapott az Egyesült Államok haditengerészetétől. A stáb meglátogathatott Pearl Harborban több Arleigh Burke osztályú rombolót – az átmenetileg ott horgonyzó USS Hoppert, valamint a USS Preble-t és a USS Chung-Hoont, amelyek állomáshelye Hawaii. A stáb stílszerűen a műemlék Missouri csatahajón forgatott, amelynek fedélzetén a japánok 1945-ben aláírták a feltétel nélküli kapitulációt, amivel véget ért a második világháború. Nos, ebben a filmben játszik Rihanna katonát.

SZTÁRVILÁG

Távol a Twilighttől

Kristen Stewart és Robert Pattinson megpróbál kitörni az Alkonyat-skatulyából. Legutóbbi szerepeik már messze álltak Bella és Edward karakterétől, de a nemrég aláírt filmszerződésekkel bizonyára még távolabb kerülnek tőlük. Kristen Stewart egy akciófilm főszereplőjeként látható majd: egy rablópáros egyik tagját, Myát alakítja. A történet a páros hatalmas dobásáról szól: összejön nekik ugyan a „kaszálás”, de Myának vissza kell térnie a tett helyszínére, Kaliforniába, mivel húga segítségre szorul. Visszérkezésüket viszont bosszúsomjas ellenségek hada várja.

Robert Pattinson egy még merészebb szerepet vállalt be: a Mission: Blacklist című filmben egy kemény amerikai katonát alakít majd, aki tökéletes kihallgatási technikáival kulcsfontosságú szerepet játszik Saddam Hussein elfogásában.

Nyugdíjasok között

Sylvester Stallone beledönt, hogy milyen jók is voltak a nyolcvanas évek, amikor ő volt Rambo, és egymást érték az akciófilmek. Amikor minden a lövöldözés, a bunyó, a robbantások és az izmos férfiak körül mozgott. Gondolt egyet, és összehívta színészhaverjait az Expendables filmre, ami annyira bejött, hogy hamarosan itt a második rész is. Méghozzá annyi híres akció-

szttárral, hogy még leírni is sok, de azért megpróbáljuk: Jason Statham, Jet Li, Dolph Lundgren, Chuck Norris, Jean-Claude Van Damme, Bruce Willis és Arnold Schwarzenegger. Már az első bejátszásokban is több golyót lőnek ki, mint a háborúkban. A szereplők között érdekes módon fellelhető Liam Hemsworth is, aki valóságos tejfelesszájúnak tűnik a nyugdíjas kemény hősök között.

A kishegyesi KÁTAI-TANYA 2012-es nyári programajánlata

Június 25–30.: Sport tábor (érdeklődni: 064/ 3340925)
 Július 9–14.: Kézműves tábor (általános iskolásoknak)
 Július 23–28.: Angol nyelvi tábor (általános iskolásoknak) és Lovas tábor (10-14 éveseknek)
 Júli 30.–augusztus 4.: Firka tábor (általános iskolásoknak), Fényképészeti tábor (általános iskolásoknak) és Lovas tábor (15 éven felülieknek)
 Augusztus 13–18.: Szép szó tábor
 Augusztus 20–25.: Zöld tábor (általános iskolásoknak)
 További részletek iránt itt tudtok érdeklődni: 024/ 731222

NYEREMÉNYSZELVÉNY 1.

Szeretnék nyerni egy KÉTSZEMÉLYES részvételi jogot a KÁTAI-TANYA egyik táborába (szobában lakó!):

(Írd ide, melyikbe)

(Nevem)

(Írányítószám, helységnév)

(Otthoni címem: utca, házszám)

(Elérhetőség: e-mail, vezetékes és/vagy mobiltelefon)

OLVASHATÓAN, NYOMTATOTT BETŰKKEL TÖLTSD KI!
 Az olvashatatlan szelvény akkor is szemétkébe kerül, ha te nyertél volna!

NYEREMÉNYSZELVÉNY 2.

Szeretnék nyerni egy KÉTSZEMÉLYES részvételi jogot az egyik PACSÉRI táborába (sátorozós!), lásd hátsó oldalunkon:

(Írd ide, melyikbe)

(Nevem)

(Írányítószám, helységnév)

(Otthoni címem: utca, házszám)

(Elérhetőség: e-mail, vezetékes és/vagy mobil telefon)

OLVASHATÓAN, NYOMTATOTT BETŰKKEL TÖLTSD KI!
 Az olvashatatlan szelvény akkor is szemétkébe kerül, ha te nyertél volna!

Küldd be mielőbb ide: Jó Pajtás (TÁBOROZÁST AKAROK NYERNI),
 21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1.

Pályázat meseíróknak

A Jó Pajtás szerkesztőségének felhívása

A Jó Pajtás gyermeklap (a Magyar Szó Lapkiadó Kft. részeként) mesepályázatot hirdet magyar nyelven alkotó felnőttek íróknak.

5–12 éves gyermekeknek szóló meséket várunk szabadon választott témában. A pályázat célja, hogy magas színvonalú alkotásra ösztönözzük a gyerekek számára (is) alkotó írókat, ezek műveit közölhessük, alkalmasint könyvként kiadhassuk.

A pályázat jelígis.

Egy szerző több mesével is pályázhat, mindegyiket azonos jelíggel kell aláírni (egy szerző csak egy díjat kaphat). Külön lezárt borítékban kell a jelíge megfejtését a meséket tartalmazó nagyobb borítékba tenni, ezt nem adjuk át a zsűrinek, és csak az elbírálás végeztével bontjuk föl.

A pályázaton Szerbiában élő, valamint határon túli szerzők is részt vehetnek korábban nem publikált mesékkel, a résztvevők alsó korhatára 18 év.

A mesék témája szabad, terjedelmük: minimum 2000, maximum 5000 karakter.

A pályázathoz nem kell illusztrációt mellékelni.

A pályázatra való benevezéssel a szerző kijelenti, hogy a beküldött mese a saját alkotása.

A pályázatra beérkező meséket a Jó Pajtás szerkesztősége által kinevezett, szakemberekből összeállított bizottság bírálja el.

A pályázatra érkező mesék közül a legjobbakat az alábbi pénzüsszegekkel díjazzuk:

- 1. díj: 50 000 dinár
- 2. díj: 25 000 dinár
- 3. díj: 10 000 dinár.

A pályamunkákat postán a következő címre várjuk:

Jó Pajtás szerkesztősége
MESEPALYAZAT
21000 NOVI SAD
Vojvode Mišića 1.

Határidő: 2012. június 15. (a beérkezés dátuma).

Eredményhirdetés: 2012. június 30.

A nem díjazott meséket – amennyiben a szerkesztőség jónak találja – (tiszteltdíj ellenében) megjelenetheti a Jó Pajtásban, illetve a Mézeskalácsban.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
 Biblioteka
 Matice srpske,
 Novi Sad

82+79(02.053.2)
 ISSN 0350-9141
 COBIS.SR-ID
 16225794

Vajdaság
 Autonóm Tartomány
 kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
 Alap

Szekeres László
 Alapítvány

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
 ADSL - Wireless - DialUp
 Számítógépek árusítása
 kedvező hitelfeltételekkel
 Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
 support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■